

SIA „Ingka Investments Management”

SIA “Ingka Investments Latvia”

Meža apsaimniekošanas plāns 2021.-2025. gadam.

	Datums	Versija
Veiktās aktualizācijas:	02.11.2018	V 2.0
	22.11.2018	V 2.1
	24.09.2019	V 2.2
	24.09.2020	V 2.3
	14.09.2021	V 3.0
	09.09.2022	V 3.1
	13.09.2023	V 3.2

Saturs

Ievads.....	3
1. Īpašuma apraksts.....	4
a) Mežaudžu raksturojums.....	5
b) Dabas aizsardzības teritorijas.....	9
c) Augstvērtīgo mežu apsaimniekošanas principi.....	12
d) Dabiskie meža biotopi.....	13
e) Apdraudētās sugas un to dzīvotnes.....	14
f) Meža ekoloģiskās funkcijas.....	15
g) Nekoksnes meža resursi.....	15
h) Objekti ar kultūrvēsturisku un/vai arheoloģisku vērtību.....	16
i) Faunas apraksts.....	17
j) Pieguļošo zemju apraksts.....	17
2. Mežu apsaimniekošanas mērķi.....	19
a) Uzņēmuma ilgtermiņa mērķi.....	19
b) Ilgtermiņa mērķu sasniegšanas paņēmieni.....	19
3. Mežu apsaimniekošanas sistēmas apraksts.....	20
a) Slapjo mežu apsaimniekošana.....	20
b) Meža kopšana un atjaunošana.....	21
c) Plantāciju mežaudžu veidošana.....	21
1.8 attēls Ingka plantāciju mežu plātību salīdzinājums pret meža platībām.....	22
d) Mežizstrādē lietotā tehnika un tehnoloģija.....	22
e) Meliorācijas sistēmu būvniecība, rekonstrukcija vai renovācija.....	22
f) Darba aizsardzība.....	23
g) Invazīvo sugu izplatības apkarošana.....	23
4. Ikgadējā mežizstrādes apjoma un sugu izvēles pamatojums.....	25
5. Meža augšanas dinamika un monitorings.....	27
a) Koksnes krājas un ieguves apjoms.....	27
b) Meža dinamika, floras un faunas sastāva izmaiņas.....	28
c) Potenciālais limitēto un nelimitēto medījamo dzīvnieku skaits.....	30
d) Meža veselības stāvoklis.....	31
e) Vides ietekme.....	31
f) Nelegālā mežizstrāde.....	32
g) Sociālā ietekme.....	33
h) Sociālie projekti.....	34
i) Ingka rīkotās apmācības.....	35
6. Vides aizsardzības pasākumi.....	38
a) Saglabājamie koki un meža struktūras.....	38
b) Sezonālie aizsardzības pasākumi.....	38
c) Ugunsdrošība.....	38
d) Reto, apdraudēto un izzūdošo sugu noteikšana un aizsardzība.....	39
7. Pielikumi.....	41
1. pielikums Saistošo Latvijas normatīvo aktu un starptautisko vienošanos saraksts.....	42
2. pielikums Apdraudēto sugu saraksts.....	45
3. pielikums Dabas aizsardzības prasības.....	46
4. pielikums Vadlīnijas augsnes un ūdeņu aizsardzībai meža apsaimniekošanā.....	49
5. pielikums Vadlīnijas meža autoceļu būvniecībā, uzturēšanā un slēgšanā.....	51
6. pielikums Meža platību kartēšanas un zemes robežu ierīkošanas norādījumi.....	52
7. pielikums Prasības vides piesārņojuma samazināšanai un naftas produktu uzglabāšanai.....	54

Ievads

SIA „Ingka Investments Management” un SIA „Ingka Investments Latvia” (turpmāk tekstā - Ingka) apsaimniekošanas plāns (turpmāk tekstā – MAP) satur meža apsaimniekošanas plānošanas procesa rezultātus, to skaitā meža apsaimniekošanas mērķus, resursu novērtējumu, plānotās un veiktās darbības, kā arī atsauces uz Ingka iekšējiem dokumentiem. Ingka, kurā ietilpst uzņēmumi SIA “Ingka Investments Management” un SIA “Ingka Investmens Latvia”, misija ir nodrošināt ilgtspējīgu meža resursu apsaimniekošanu.

Ingka uzņēmumi uz 04.09.2023. apsaimnieko meža zemes 86 456.65 ha platībā visā Latvijas teritorijā. Ingka ietilpstošie uzņēmumi:

- SIA Ingka Investments Management 19 399.02ha;
- SIA Ingka Investments Latvia 67 057.63 ha.

MAP ir publiski pieejams uzņēmuma mājaslapā www.ingka-investments.lv vai pēc pieprasījuma SIA “Ingka Investments Management” birojā: Ādažu iela 24, Bukulti, Garkalnes pagasts, Ropažu novads. Tas tiek komunicēts ar sabiedrības interešu grupām ne retāk kā reizi 5 gados vai ikreiz, kad notikušas būtiskas izmaiņas meža apsaimniekošanas metodēs. Apsaimniekošanas plāns tiek aktualizēts ne retāk kā 1 reizi gadā. MAP kopsavilkums nodrošina LR normatīvo aktu, kā arī meža apsaimniekošanas standartu prasības. MAP izstrādes laikā tika izvērtēta FSC Pagaidu Nacionālā Meža Uzraudzības standarta atbilstība valstī pastāvošajai likumdošanai un konfliktsituācijas netika konstatētas. Atkārtota izvērtēšana tiek veikta līdz ar katru MAP aktualizāciju un līdz šim konfliktsituācijas nav konstatētas.

Ar šī dokumenta apstiprināšanu Ingka apņemas ievērot FSC® (FSC-C132653) principus un kritērijus, kā arī visas saistošās Latvijas Republikas likumdošanas prasības. Šo apņemšanos uzņēmums pieprasa arī no visiem ārpakalpojumu sniedzējiem. Par šī MAP saturu atbild SIA Ingka Investments Management atbilstības vadītājs Latvijā un to apstiprina SIA Ingka Investments Management vadītājs Latvijā.

Ja Jums ir radušies kādi jautājumi vai komentāri par šo MAP, lūdzam tos nosūtīt uz e-pastu: ingka.mezs.lv@ingka.com vai izmantot saziņas formu mūsu mājaslapā www.ingka-investments.lv.

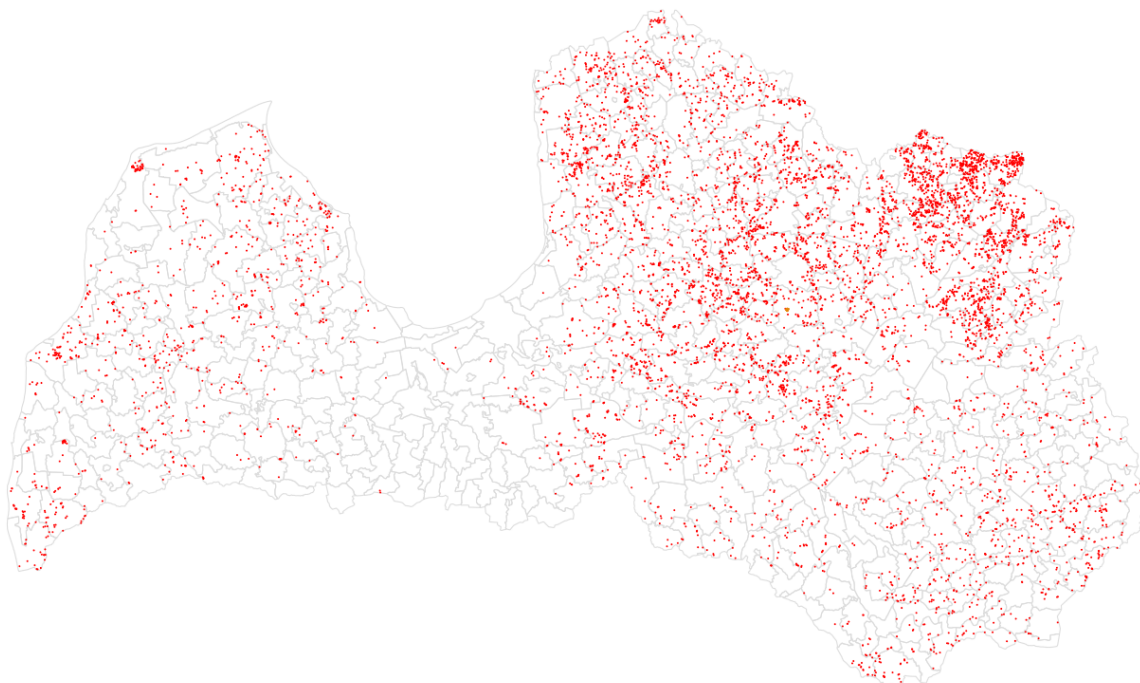
1. Īpašuma apraksts

Šajā nodaļā ir sniegta informācija par apsaimniekojamo mežu resursiem, vides ierobežojumiem, zemes lietošanas un īpašuma tiesību statusu, sociālajiem un ekonomiskajiem apstākļiem, kā arī mežam piegulošo zemju apraksts.

Visas Ingka piederošās meža zemju teritorijas tiek ietvertas FSC meža apsaimniekošanas sertifikāta darbības jomā. Ja gadījumā kāda Grupas dalībnieka meža zemju teritorijas netiks iekļautas sertifikāta darbības jomā, tad tajās netiks veiktas darbības, kas tīši pārkāpj FSC principus un kritērijus.

Visi strīdi, kas ir radušies attiecībā uz īpašuma vai lietošanas tiesībām tiek dokumentēti.

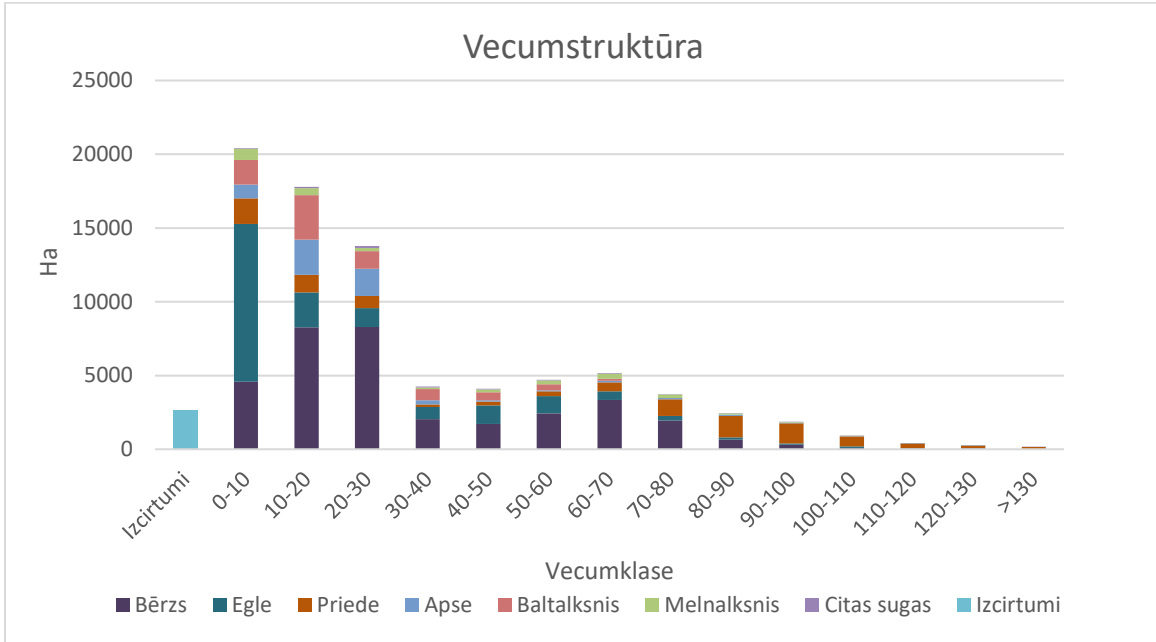
Ingka uz 04.09.2023. apsaimnieko 7 840 zemes vienības visā Latvijas teritorijā, kurās kopējā meža zemes platība ir 86 456.65 ha.

1.1.att. Ingka apsaimniekoto platību izvietojums Latvijā.

a) Mežaudžu raksturojums

Ingka dalībnieku meža zemju sadalījums pa desmitgadēm aplūkojams 1.2. attēlā. Mežaudžu struktūrā dominē jaunaudzes un vidēja vecuma audzes.

1.2.att. Ingka meža zemju sadalījums pa desmitgadēm, ha.

Ingka dalībnieku meža zemju sadalījums pa meža zemes kategorijām (ha) 1.1. tabulā.

1.1.tabula. Ingka meža zemju sadalījums pa meža zemes kategorijām, ha.

Row Labels	Ingka Investments Latvia	Ingka Investments Management	Grand Total
Mežaudze	62068	17983	80051
Izcirtums	2049	569	2618
Zāļu purvs	931	186	1117
Beburu applūdinājums	656	156	812
Meža lauce	457	201	658
Pārplūstošs klajums	408	190	598
Sūnu purvs	262	35	297
Meža dzīvnieku barošanas lauce	85	40	125
Iznīkusi	69	25	94
Pārejas purvs	63	12	75
Smiltājs	8	2	11
Rekreācijas platība	1	0	1
Kokmateriālu krautuves vieta	0	1	1
Grand Total	67058	19399	86457

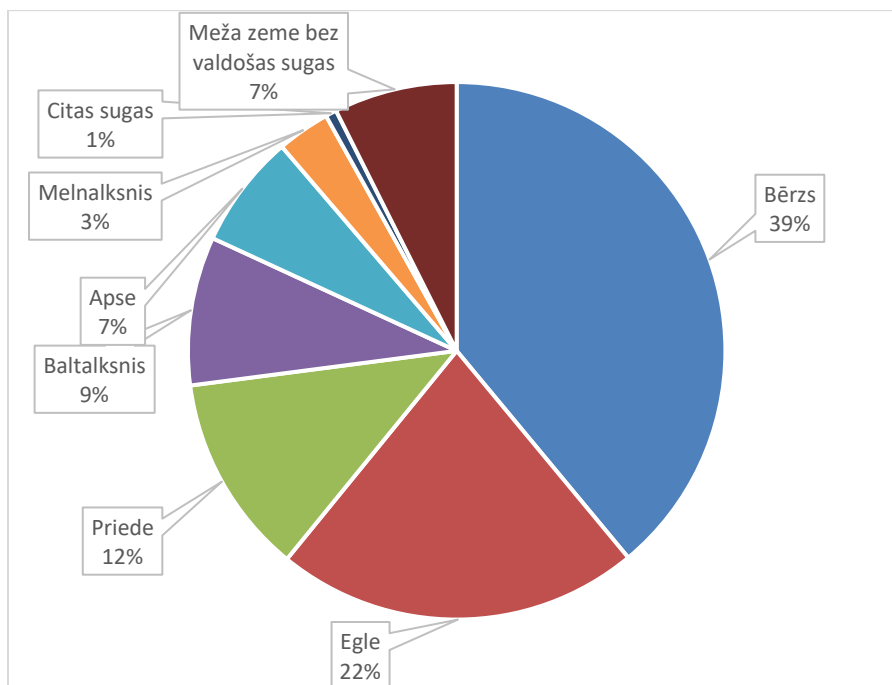
Ingka mežos mežaudzes dominē audzes, kurās valdošā koku suga ir bērzs, kas sastāda 39% no kopējās mežaudžu platības. Skuju koku (priede un egļe) meži kopā veido 34 % no mežaudžu platības. Pārējās koku sugas kopā veido 20 % no teritorijas.

Ingka dalībnieku mežu teritoriju platību sadalījums pa valdošajām koku sugām 1.2.tabulā un 1.3.attēlā.

1.2.tabula. Ingka mežu sadalījums pa valdošajām koku sugām nogabalā, ha.

Suga	Ingka Investments Latvia	Ingka Investments Management	Kopā
Bērzs	26183	7515	33698
Egļe	14570	4370	18939
Priede	8046	2376	10422
Baltalksnis	6060	1673	7733
Apse	4552	1369	5921
Melnalksnis	2185	574	2760
Citas sugas	473	105	578
Meža zeme bez valdošas sugas*	4989	1416	6405
Kopā	67058	19399	86457

*Izcirtums, Zāļu purvs, Bebru applūdinājums, Meža lauce, Pārplūstošs klajums, Sūnu purvs, Meža dzīvnieku barošanas lauce, Iznīkusi audze, Pārejas purvs, Smiltājs, Rekreācijas platība, Kokmateriālu krātuves vieta.

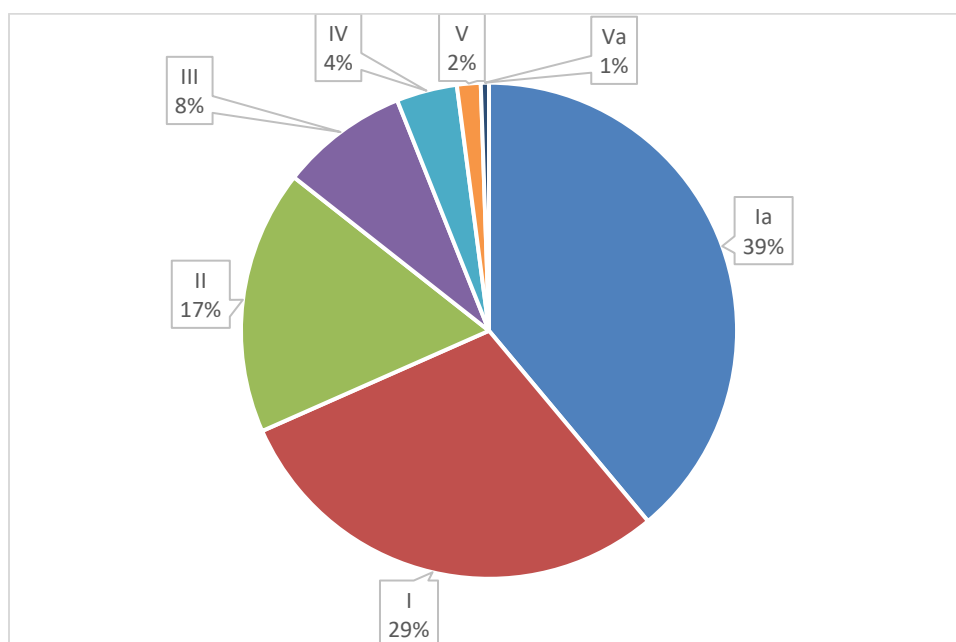

1.3.att. Ingka meža platību sadalījums pēc valdošajām koku sugām nogabalā, %.

Ingka mežos ir pārstāvētas visas bonitātes no Ia līdz Va. Lielāko platību veido Ia bonitāte – 39%, I – 29%, II – 17%. Pārējās bonitātes (III, IV, V un Va) aizņem kopā 14% no kopējās mežaudžu platības. Ingka dalībnieku meža teritorijas sadalījums pa bonitātēm (ha un %) 1.3. tabulā un 1.4. attēlā.

1.3.tabula. Ingka mežu platību sadalījums pēc bonitātes, ha.

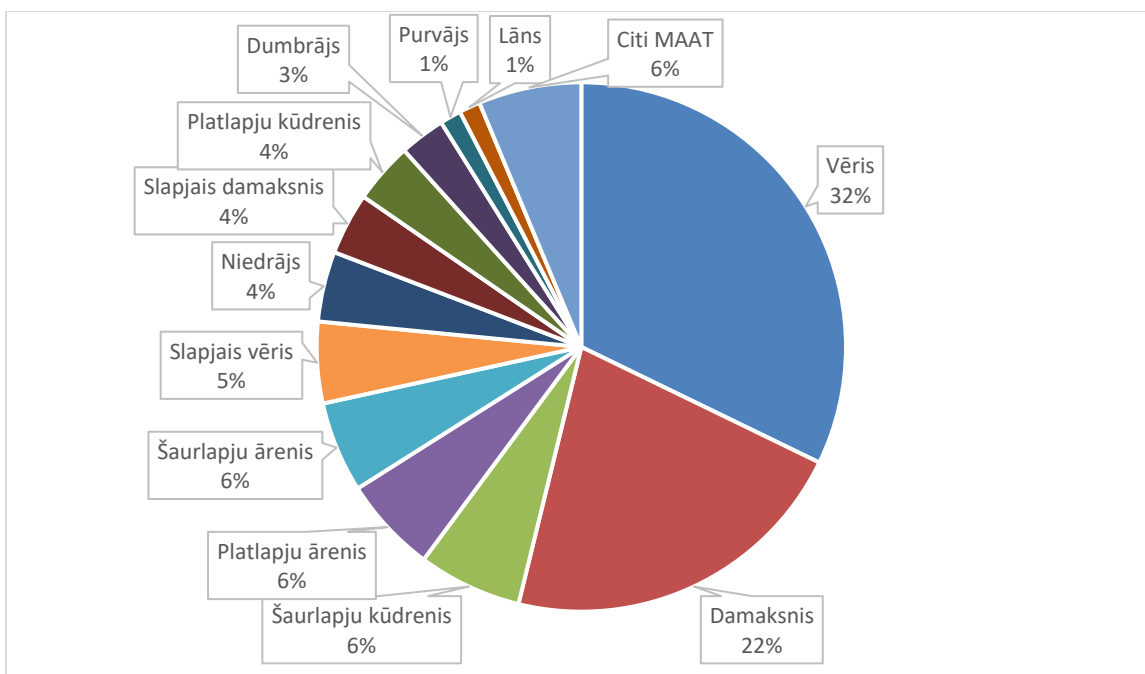
Bonitāte	Ingka Investments Latvia	Ingka Investments Management	Kopā
Ia	26 295	7359	33 654
I	19 250	6212	25 461
II	11 553	3350	14 903
III	5679	1542	7221
IV	2803	620	3423
V	1069	266	1335
Va	410	50	459
Kopā	67 058	19 399	86 457

1.4.att. Ingka mežaudžu sadalījums pa bonitātēm, %.

Ingka mežos ir sastopami visi 23 meža augšanas apstākļu tipi (turpmāk tekstā MAAT). Visizplatītākie no tiem ir sausieņi: vēris ar 32% un damaksnis ar 22% no kopējās mežu platības. Pārējie tipi aizņem 46% no kopējās mežu platības.

Ingka dalībnieku teritorijas sadalījums pa meža augšanas apstākļu tipiem (ha) 1.4.tabulā un 1.5. attēlā.

1.5.att. Ingka meža zemju sadalījums pa meža augšanas apstākļu tipiem, %.

1.4.tabula. Ingka mežu sadalījums pa meža augšanas apstākļu tipiem, ha.

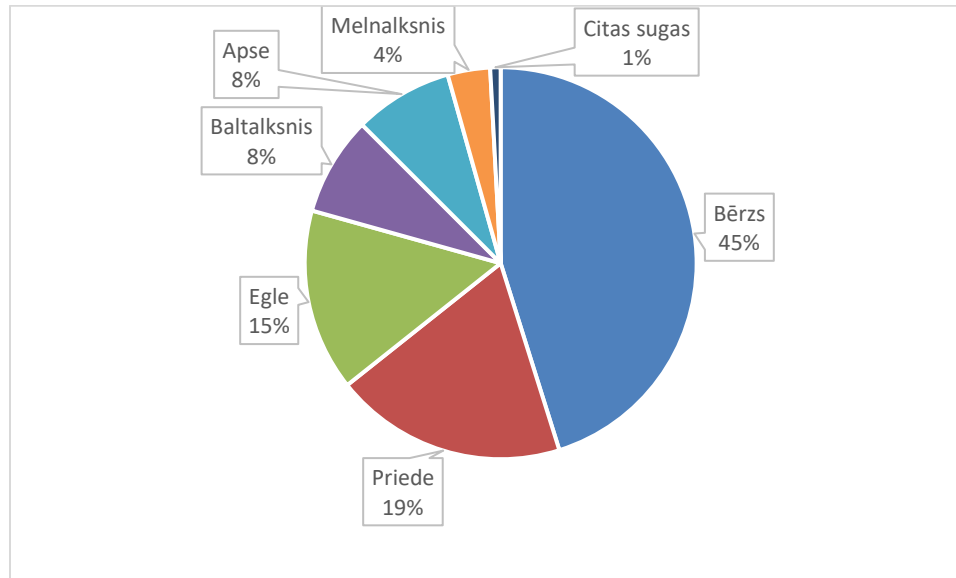
MAAT	Ingka Investments Latvia	Ingka Investments Management	Kopā
Vēris	22 367	5468	27 835
Damaksnis	13 672	5024	18 696
Šaurlapju kūdrenis	4389	1090	5479
Platlapju ārenis	4020	1052	5072
Šaurlapju ārenis	3330	1465	4796
Slapjais vēris	3505	795	4300
Niedrājs	3036	672	3708
Slapjais damaksnis	2422	846	3268
Platlapju kūdrenis	2441	769	3210
Dumbrājs	1878	535	2413
Purvājs	987	135	1122
Lāns	762	356	1119
Citi MAAT	4248	1191	5440
Kopā	67 058	19 399	86 457

Ingka īpašumos aug mežaudzes ar kopējo krāju 9 756 692 m³. Vērtējot audzes pēc valdošās sugas nogabalā, lielāko daļu no kopējā apjoma aizņem bērza audzes, kas sastāda 45 % no kopējās krājas. Nākamās pēc krājas lieluma ir priežu audzes ar 19 % un egļu audzes ar 15%.

Ingka mežaudžu krāja pa koku sugām 1.5. tabulā un 1.6. attēlā.

1.5.tabula. Ingka mežaudžu krājas sadalījums pēc valdošās koku sugas nogabalā, m³.

Suga	Ingka Investments Latvia	Ingka Investments Management	Kopā
Bērzs	3 411 561	994 311	4 405 872
Priede	1 405 445	463 792	1 869 237
Egle	1 176 339	288 739	1 465 078
Baltalksnis	635 897	160 581	796 478
Apse	619 246	175 286	794 532
Melnalksnis	267 489	74 286	341 775
Citas sugas	66 556	17 164	83 720
Grand Total	7 582 533	2 174 159	9 756 692

1.6.att. Ingka mežaudžu krājas sadalījums pēc valdošās koku sugas nogabalā, %.

b) Dabas aizsardzības teritorijas

Apsaimniekojamā teritorijā nepārtraukti tiek nodrošināts, ka ne mazāk kā 10 % no kopējās mežu platības primārais apsaimniekošanas mērķis ir – dabas aizsardzība.

Normatīvajos aktos noteiktās aizsargājamās dabas teritorijas 1.6.tabulā.

1.6.tabula. Aizsargājamās dabas teritorijas Ingka uzņēmumu piederošajos mežos, ha.

Aizsargājamās dabas teritorijas	Ingka Investments Latvia	Ingka Investments Management	Kopā
Nacionālie parki	1573	591	2164
Dabas rezervāti	18	0	18
Dabas parki	626	37	662
Dabas liegumi	770	99	869
Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts	9519	2107	11626
Aizsargājami ainavu apvidi	3165	524	3689
Mikroliegumi	85	25	110
Dabas pieminekļi	0	5	5
Buferzonas ap mikroliegumiem	920	225	1144
Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjosla	250	374	623
Īpaši aizsargājami meža iecirkņi un meža struktūras elementi	0	8	8
Valsts nozīmes kultūras pieminekļi un to aizsardzības zonas	1612	472	2083
Citi	13	3	4
Kopā	18552	4469	23021

1.7.tabulā apkopota informācija par dažādiem saimnieciskās darbības ierobežojumiem Ingka apsaimniekotajos mežos, kas noteikti normatīvo aktu ievaros.

1.7.tabula. Normatīvajos aktos noteiktie saimnieciskās darbības ierobežojumi Ingka apsaimniekotajos mežos, ha, %.

Saimnieciskās darbības ierobežojumi	Ingka Investments Latvia	Ingka Investments Management	Kopā	% no kopējās meža platības
Aizliegta galvenā cirte	346.84	87.96	434.8	0.5
Aizliegta kailcirte	3463.45	725.61	4189.06	5.2
Aizliegta kopš.c.(Suga,vec) un galv.c	265.81	49.28	315.09	0.4
Aizliegta mežsaimnieciskā darbība	305.76	38.2	343.96	0.4
Sezonāli aizliegta ms darbība	922.61	186.18	1108.79	1.4
Kopā, ha	5304.45	1087.23	6391.70	7.4

% no kopējās meža platības	7.9	5.6	7.4
----------------------------	-----	-----	-----

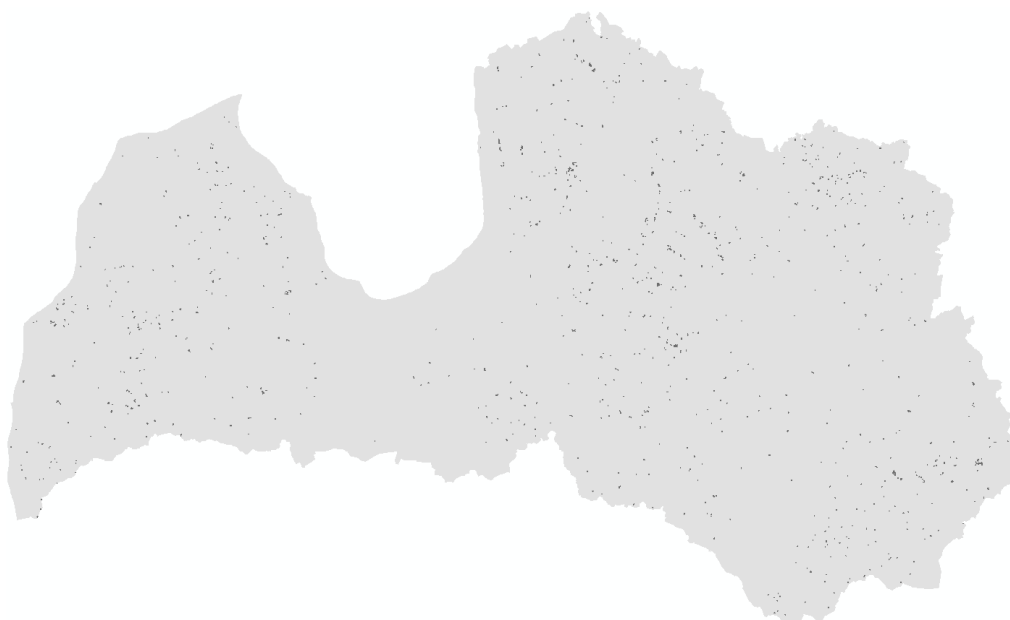
Papildus, lai netraucētu dzīvnieku vairošanos, LR normatīvajos aktos ir noteikti sezonālie ierobežojumi jaunaudžu kopšanas veikšanai laika periodā no 1.aprīļa līdz 30.jūnijam visos līdz 10 gadu vecu priežu un lapu koku mežos un līdz 20 gadu vecu egļu mežaudzēs, izņemot jaunaudzes, kur skuju koku vidējais augstums nepārsniedz 0,7 metrus, bet lapu koku vidējais augstums – vienu metru.

Bez LR normatīvajos aktos noteiktajām aizsardzības teritorijām, Ingka brīvprātīgi izvēlas papildus teritorijas, kurās primārais apsaimniekošanas mērķis ir dabas aizsardzība. 1.8.tabulā tabulā apkota informācija par meža platībām, kuru primārais apsaimniekošanas mērķis ir dabas aizsardzība ar skaidrojumu par dažādu aizsardzības mērķu klasifikāciju.

1.8.tabula. Dabas aizsardzības platības Ingka apsaimniekotajos mežos, ha.

<i>Aizsardzības kategorija</i>	Ingka Investments Latvia	Ingka Investments Management	Kopā
	<i>ha</i>	<i>ha</i>	<i>ha</i>
HCV1 - Sugu daudzveidība. Bioloģiskā daudzveidība, tostarp endēmiskas sugas, un retas, apdraudētas vai izmirstošas sugas, kuras ir nozīmīgas vispasaules, reģionālajā vai nacionālajā mērogā.	1006	249	1255
HCV2 - Meži vai teritorijas, ainavas līmeņa ekosistēmas un mozaikas. Neskartas mežu ainavas, lielas ainaviski vērtīgas ekosistēmas un ekosistēmu mozaikas, kuras ir nozīmīgas vispasaules, reģionālā vai nacionālajā mērogā, un kur sastopama lielākā daļa šiem apstākļiem raksturīgo sugu dzīvotspējīgo populāciju to dabiskā izplatībā un Koncentrācijā (Natura 200 platības ar mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem).	1877	195	2072
HCV3 - Meži vai teritorijas, kuras atrodas retās, apdraudētās vai izzūdošās ekosistēmas vai kurās atrodas šādas ekosistēmas.	286	117	403
HCV4 - Meži vai teritorijas, kuras nodrošina dabas saglabāšanas funkcijas (piemēram, ūdensgūtvē baseinu aizsardzība, erozijas apkarošana) kritiskās situācijās).	1924	519	2443
HCV5 - Meži vai teritorijas, kurām ir izšķiroša nozīme sabiedrības pamatvajadzību (piemēram, vajadzība pēc iztikas līdzekļiem, veselības aizsardzība) nodrošināšanā.	-	-	-
HCV6 - Meži vai teritorijas, kas ir īpaši nozīmīgas vietējās sabiedrības tradicionālās kultūras identitātes saglabāšanai (platības ar kultūrvēsturisku, ekoloģisku vai reliģisku nozīmi vietējai sabiedrībai un ir identificētas sadarbībā ar vietējo sabiedrību)	42	10	52
CZ&PA (Conservation Area & Protection Area) - platības sugu un raksturīgu ekosistēmu, kā arī	2171	674	2845

vērtīgas ekosistēmas savienojošu elementu aizsardzībai			
RSA (Representative Sample Area) - ģeogrāfiskajam reģionam raksturīgas ekosistēmas, kurās ierobežota saimnieciskā darbība	1481	258	1739
Kopā, ha	8 787	2022	10 909
Meža zemju teritorijas, kurās apsaimniekošanas galvenais mērķis ir dabas, vai citu vērtību aizsardzība Ingka mežos: 10 909 ha, kas veido 12,6 % no kopējās meža zemes platības.			

1.7. att. Ingka teritorijas, kurās galvenais meža apsaimniekošanas mērķis ir dabas aizsardzība.

Augstvērtīgo mežu teritorijās tiek veiktas tikai tādas darbības, ko pieļauj valsts un/vai mežu apsaimniekošanas standarta prasības un tiek uzlabota vai saglabāta aizsargājamās teritorijas bioloģiskā vērtība. Papildus, dabas aizsardzības mērķim tiek atlasītas teritorijas, kas tieši neatbilst augstvērtīgo mežu klasifikācijai, bet tiek iekļautas aizsargājamo teritoriju tīklā un tajās tiek ierobežota saimnieciskā darbība.

c) Augstvērtīgo mežu apsaimniekošanas principi

1.9.tabula. Augstvērtīgo mežu apsaimniekošanas principi.

Augstvērtīgie meži	LR vai uzņēmuma iekšējais normatīvais akts, kas nosaka apsaimniekošanu
HCV1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sugu un biotopu aizsardzības likums 2. MK noteikumi Nr.940 Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu 3. Ingka augstvērtīgo mežu apsaimniekošanas vadlīnijas
HCV2	<ol style="list-style-type: none"> 1.Likums Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām 2.MK noteikumi Nr.264 Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi 3.Ingka augstvērtīgo mežu apsaimniekošanas vadlīnijas
HCV3	<ol style="list-style-type: none"> 1. PMB(potenciālo meža biotopu) noteikšanas metodika

	2. Ingka augstvērtīgo mežu apsaimniekošanas vadlīnijas
HCV4	1. Aizsargjoslu likums, 05.02.1997 2. MK noteikumi Nr.935 Noteikumi par koku ciršanu mežā 3. MK noteikumi Nr.936 Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā 4. Ingka augstvērtīgo mežu apsaimniekošanas vadlīnijas
HCV5; HCV6	1. Likums par Kultūras pieminekļu aizsardzību 2. MK noteikumi Nr. 473 Kārtība, kādā kultūras pieminekļi iekļaujami valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā un izslēdzami no valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta 3. MK noteikumi Nr.474 Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu 4. MK noteikumi Nr.392 Kultūras pieminekļu aizsargjoslas (aizsardzības zonas) noteikšanas metodika 5. Ingka augstvērtīgo mežu apsaimniekošanas vadlīnijas

Lai nodrošinātu Augstvērtīgo meža īpašību saglabāšanu, tiek veikts augstvērtīgo mežu monitorings. Monitoringa rezultātā tiek iegūti dati par augstvērtīgās mežu stāvokli.

Ingka ilgtermiņa mērķis ir ne tikai augstvērtīgo mežu saglabāšana, bet arī to kvalitātes uzlabošana.

d) Dabiskie meža biotopi

Lai identificētu potenciālo dabisko mežu biotopu (DMB) klātbūtni apsaimniekojamā teritorijā, Ingka vadītājs nodrošina savus uzņēmumus ar DMB identifikācijas veidlapām un apmācībām. Ingka darbinieki DMB identifikācijā izmanto Ingka aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanas vadlīnijas un modificētas DMB noteikšanas veidlapas, kā arī apmeklē apmācību seminārus.

Par pamatu DMB inventarizācijai tiek ņemts mežaudžu vecums, sugu sastāvs audzēs un MAAT, kā norādīts 1.9.tabulā.

1.10.tabula. Potenciālo dabisko mežu biotopu atpazīšanas parametri.

Suga	Sausas minerālaugsnes		Slapjas minerālaugsnes un kūdras augsnes		Audzes, kurās ir sastopami bioloģiski veci koki	
	Vecums	Sastāvs audzē	Vecums	Sastāvs audzē	Vecums	Sastāvs audzē
Priede	121	30%	101-120	30%	151	30%
Egle	111	50%	95-110	50%	151	50%
Bērzs	91	50%	81-90	50%	100	50%
Melnalksnis	71	30%	55-70	30%	100	30%
Apse	61	20%	N/A	N/A	110	20%
Baltalksnis	51	50%	N/A	N/A	70	50%
Ozols	101	10%	81-100	10%	151	10%
Osis	61	20%	N/A	N/A	100	20%
Liepa	61	5%	41-60	20%	N/A	N/A
Goba	71	5%	61-70	20%	N/A	N/A
Vītols	51	10%	N/A	N/A	70	10%
Kļava	61	5%	51-60	20%	N/A	N/A

Lai noteiktu dabisko meža biotopu (DMB) klātbūtni, plānojot mežsaimniecisko darbību, Ingka darbinieki pielieto DMB noteikšanas veidlapas. Ja, veicot nogabala apskati, izmantojot iepriekš minēto veidlapu, konstatēta DMB varbūtība, tiek piesaistīts sertificēts meža biotopu eksperts, kas attiecīgajos

nogabalos veic DMB inventarizāciju. Gadījumos, kad mežaudze atbilst DMB kritērijiem, tā tiek iekļauta Augstvērtīgo aizsargājamo mežu kategorijā HCV3.

e) Apdraudētās sugas un to dzīvotnes

Ingka nodrošina apsaimniekojamā teritorijā dzīvojošo putnu un zīdītāju (tostarp – medjamo) populāciju aizsardzību, tai skaitā:

1) buferzonā ap melnā stārķa, melnās klijas, sarkanās klijas, zivjērgļa (*Pandion haliaetus*), čūskērgļa, vidējā ērgļa, mazā ērgļa, lielā piekūna, ūpja, meža baloža un zaļās vārnas (*Coracias garrulous*) mikroliegumiem nosakot šādus saimnieciskās darbības ierobežojumus:

- no 1. marta līdz 31. augustam ir aizliegtas visu veidu circes.

- no 1. marta līdz 31. jūlijam ir aizliegta augsnes mehanizēta sagatavošana.

2) buferzonā ap jūras ērgļa un klinšu ērgļa mikroliegumiem no 1. februāra līdz 30. oktobrim aizliegta koku ciršana, kokmateriālu pievešana un augsnes mehanizēta sagatavošana.

3) buferzonā ap medņu (*Tetrao urogallus*) riesta mikroliegumiem no 1. marta līdz 31. augustam aizliegta mežsaimnieciskā darbība, izņemot meža atjaunošanu, izmantojot roku darbaspēku, un ugunsgrēku dzēšanu.

1.11.tabulā ir apkopota informācija par Ingka meža īpašumos sastopamajiem mikroliegumiem un mikroliegumu buferzonām.

1.11.tabula. Mikroliegumi un buferzonas ap mikroliegumiem Ingka grupas mežos, ha.

<i>Mikroliegumi un buferzonas ap mikroliegumiem</i>	Ingka Investments Latvia	Ingka Investments Management	<i>Kopā, ha</i>
Buferzonas ap mikroliegumiem/ Jūras ērglis	43	1	45
Buferzonas ap mikroliegumiem/ Mazais ērglis	713	185	898
Buferzonas ap mikroliegumiem/ Mednis	30	9	39
Buferzonas ap mikroliegumiem/ Melnais stārķis	100	28	128
Buferzonas ap mikroliegumiem/ Vistu vanags	8	0	8
Buferzonas ap mikroliegumiem/ Zivjērglis	27	0	27
<i>Kopā buferzonas ap mikroliegumiem, ha</i>	920	225	1145
Mikroliegumi/ Dzenis, baltmuguras	2	0	2
Mikroliegumi/ Dzenis, trīspirkstu	2	0	2
Mikroliegumi/ Dzenis, vidējais	0	0	0
Mikroliegumi/ Ērglis, jūras	5	1	6
Mikroliegumi/ Mazais ērglis	21	16	37
Mikroliegumi/ Mednis	11	1	12
Mikroliegumi/ Stārķis, melnais	25	6	30
Mikroliegumi/ Vanags, vistu	2	0	2

Mikroliegumi/ Veci jaukti platlapju meži	6	0	6
Mikroliegumi/ Parkveida pļavas un ganības	0	0	8
Mikroliegumi/ Gravas meža biotops	3	0	3
Mikroliegumi/ Krastmalas meža biotops	0	1	1
Mikroliegumi/ Nogāzes meža biotops	2	0	2
Mikroliegumi/ Skuju koku meža biotops	0	0	0
Mikroliegumi/ Lapu koku meža biotops	4	0	0
Mikroliegumi/ Aizsargājama sūna(Tūbainā bārkstlape	3	0	3
Kopā mikroliegumi, ha	85	24	109
Kopā, ha	1005	249	1 254

Lai nodrošinātu Ingka dalībnieku informētību, par lielo putnu ligzdu identifikācijas iespējām, Ingka darbinieki izmanto Latvijas ornitoloģijas biedrības (LOB) 2011. gadā izstrādāto Lielo ligzdu noteicēju.

f) Meža ekoloģiskās funkcijas

Meža ekoloģisko funkciju mērķis ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un uzturēšana pašreizējā līmenī.

1.12.tabula. Meža ekoloģiskās funkcijas.

Regulējošās funkcijas	Dzīvotni nodrošinošās funkcijas	Produktīvās funkcijas.
CO ₂ piesaiste un O ₂ ražošana fotosintēzes procesā	Dzīves un vairošanās vieta dzīvnieku sugām	Koksnes pieaugumam un kvalitātes nodrošināšana un uzlabošanās
Gaisa kvalitātes nodrošināšana	Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana	Ekosistēmas produktivitātes kāpinājums (stabilizācija dabiskā līmenī)
Ūdens kvalitātes nodrošināšana	Sabalansētas sugu sastāvs	Ekosistēmas (mežaudzes) ražīguma ilgtspējas (nenoplīcināmības) nodrošināšana
Ūdens apjoma nodrošināšana	Optimālu barības ķēžu un ekoloģisko nišu atjaunošanās	Augsnes kvalitātes saglabāšana, nodrošinot priekšnosacījums meža produktivitātes kāpināšanai
Aizsardzība pret augsnes eroziju	Dabiskai piekrastes un iekšzemes ūdeņu ekosistēmu attīstībai piemērotu apstākļu nodrošināšana	

g) Nekoksnes meža resursi

Meža apsaimniekotājs apzinās nekoksnes meža resursu (produktu un pakalpojumu) vērtību, taču neveic komercdarbību, izmantojot meža nekoksnes vērtības, izņemot medību tiesību nomas līgumu slēgšanu.

Meža apsaimniekotāja meža īpašumos apzinātie nekoksnes resursi aplūkojami 1.13. tabulā

1.13.tabula. Ingka mežos apzinātie nekoksnes resursi.

Resurss	Atrašanās vieta	Ieguves apjomi
Meža ogas un sēnes	Visi meža īpašumi	Komerciāli netiek iegūti. Sabiedrībai netiek liegta piekļuve Ingka apsaimniekotajiem mežiem sēņu un ogu ieguvei.
Medījамie dzīvnieki	Teritorijas, kurās ir noslēgti medību tiesību nomas līgumi	Medību nomas līgumi noslēgti par kopējo platību 77 076 ha

h) Objekti ar kultūrvēsturisku un/vai arheoloģisku vērtību

Mežu apsaimniekotājs nodrošina, ka objekti ar kultūrvēsturisku un/vai arheoloģisku vērtību tiek aizsargāti, saskaņojot darbības ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju (VKPAI). Par šādiem objektiem tiek uzskatīti:

- Kapa vietas
- Bijušās mājvietas
- Dekoratīvo koku stādījumi un alejas
- Atsevišķi veci koki
- Atsevišķi atsveķoti koki u.c.

Meža apsaimniekotāja meža īpašumos apzinātie identificētie objekti* ar kultūrvēsturisku un/vai arheoloģisku vērtību aplūkojami 1.14. tabulā

1.14.tabula. Ingka mežos identificētie kultūras pieminekļu un to aizsardzības zonas.

<i>Īpašuma nosaukums</i>	<i>Kadastra nr.</i>	<i>Kultūras pieminekļa vai aizsardzības zonas apraksts</i>
Aizvuķi	36760040067	Vuķu senkapi (aizsardzības zona)
Atteku Liepiņas	64840090098	Lejas senkapi un Upuravots - kulta vieta (aizsardzības zona)
Ceplīši	38980040018	Cirnavas senkapi (Kara kapi) arheoloģiskā pieminekļa (aizsardzības zona)
Grīvas	50680080009	Grīvas senkapi (aizsardzības zona)
Jaunāšķipi	94480010049	Gailīšu senkapi (aizsardzības zona)
Jaunvepri	42500060068	Jaunvepru viduslaiku kapsēta - kultūras piemineklis
Jaunvepri	42500060068	Jaunvepru viduslaiku kapsēta (aizsardzības zona)
Kalmes	74560060643	Šķērsteņu pilskalns, Baznīckalns – kulta vieta un Saliņu senkapi (aizsardzības zona)
Krīvi	42780010008	Drapmaņu baznīcas kalns - kulta vieta un Drapmaņu senkapi (aizsardzības zona)
Lapkaši 2	50640090093	Ģindu senkapi (aizsardzības zona)
Liepu Zeikari	42980020025	Zeikaru viduslaiku kapsēta
Mazlēksnes	40640110018	Mazlēksnu viduslaiku kapsēta - kultūras piemineklis
Ozolēni	74600020071	Ančiņu Velna akmens (aizsardzības zona)
Pilsarāji	88720180010	Kapurkalns - senkapi (aizsardzības zona)
Pulciņas	94440020126	Vecruiku senkapi (aizsardzības zona) Kapu kakts (aizsardzības zona)

Ritiņas	60960100227	Rakutu vuduslaiku kapsēta (aizsardzības zona)
Saba	78500080103	Kakarvīšu pilskalns (aizsardzības zona)
Samuši	42800010058	Jaunsīmanēnu viduslaiku kapsēta
Trisene	36440040052	Salnu (Trīsenieku) senkapi (Zviedru kapi) (aizsardzības zona)
Jaungoži	70460020067	Gožu senkapi
Kalna Pikaņas	94700140118	Pikaņu Skanstis kalns - pilskalns
Jaunkalni	94700130049	Mūsiņu viduslaiku kapsēta
Segliņi	44800040014	Drīģeņu pilskalns

*Pilns objektu saraksts ir pieejams Meža taksācijas datos.

i) Faunas apraksts

Ingka apsaimniekotajos mežos ir sastopami Latvijas teritorijai raksturīgi faunas pārstāvji kā bebrī, staltbrieži, meža cūkas, aļņi, stirnas u.c. Ikgadēji tiek apkopota informācija par tādu medījamo (limitēto un nelimitēto) faunas pārstāvju kā: bebru, staltbriežu, meža cūku, aļņu un stirnu skaitu.

Ņemot vērā meža īpašumu izmēru (vidējais īpašuma lielums ir ap 16 ha) un atrašanās vietu, kā arī meža dzīvnieku populāciju izplatības areālu, nav iespējams konstatēt precīzu sugu skaitu, un to blīvumu noteiktā īpašumā, tāpēc tiek izmantoti Valsts meža dienesta (VMD) sniegtie dati par faunas populācijas izmaiņām valsts līmenī.

Bebru appludinājumi

Šobrīd meža apsaimniekotājs meža īpašumos uz dabiskām ūdenstecēm ir konstatējis ilggadīgus bebru appludinājumus ar kopējo platību 840 ha (platības uzskaitē veikta nogabalu līmenī). Ilggadīgus bebru izveidotus dīķus, appludinājumus uz dabiskām neregulētām ūdenstecēm, mitrainēm, kam raksturīgi nokaltuši koki un/vai pārmitrām vietām raksturīga veģetācija, apsaimniekotājs atstāj neskartus gadījumā, ja tas neietekmē citiem īpašniekiem piederošas zemes.

Fitosanitārais stāvoklis

Lai nodrošinātu, Ingka biedru informētību, par Latvijas mežu fitosanitāro stāvokli, Ingka vadītājs regulāri informē par Latvijas Valsts Mežzinātnes institūta „Silava” monitoringa, attiecībā uz meža kaitēkļiem, rezultātiem. Monitoringa ietvaros tiek apskatītas, tādu meža kaitēkļu, kā Priežu sprīžotājs, Egļu mūķene, Ozolu mūķene, Egļu astoņzobu mizgrauzis, Priežu rūsganā zāglapsene u.c.

j) Piegulošo zemju apraksts

Ingka mežu īpašumi ir izvietoti visā Latvijā, tāpēc šajā nodaļā ir sniegts vispārējs apraksts par Latvijas teritoriju.

Teritoriālais izvietojums

Latvija atrodas Ziemeļeiropā, Baltijas jūras austrumu krastā. Valsts platība ir 64 589 km². Latvijas robežas kopējais garums ir 1836 km, no tiem 1382 km ir sauszemes robeža. Tai ir sauszemes robežas ar Igauniju, Krieviju, Baltkrieviju un Lietuvu, kā arī jūras robeža ar Zviedriju, Lietuvu un Igauniju. Latvijā ūdens klāj aptuveni 2340 km² lielu platību, kas ir 3,62% no visas valsts teritorijas. Latvijā ir vairāk kā 12 000 upju ar kopgarumu apmēram 38 000 km, lielākās no tām ir Daugava, Lielupe, Gauja un Venta, kā arī ir 2256 ezeri, kas lielāki par 1 ha. Latvijas lielākie ezeri ir Lubāns, Rāznas ezers, Engures ezers un Burtņieks.

Latvijā izdala reljefa lielformas, vidējformas un mikroformas. Latvijas reljefa lielformas ir zemienes un augstienes, zemienes aizņem 60%, bet augstienes — 40% no valsts teritorijas. Galvenās augstienes ir Vidzemes augstiene, Alūksnes augstiene, Latgales augstiene, Augšzemes augstiene, Rietumkursas augstiene, Austrumkursas augstiene, Ziemeļkursas augstiene, Idumejas augstiene un Sakalas augstiene. Savukārt nozīmīgākās zemienes ir Piejūras zemiene, Kursas zemiene, Viduslatvijas zemiene (šajā zemiē ietilpst Zemgales līdzenums), Tālavas zemiene, Veļikajas zemiene un Austrumlatvijas zemiene.

Klimatiskie apstākļi

Latvija atrodas mērenajā joslā, un tās klimatu ietekmē jūras tuvums un no Atlantijas okeāna nestās gaisa masas, kā rezultātā Latvijā valda maigs un mitrs klimats un vērojama izteikta četru gadalaiku maiņa. Tā kā Latvija ir izstiepta ziemeļu—austrumu virzienā, klimats rietumos un austrumos ir nedaudz atšķirīgs. Debesis bieži ir apmākušās, vidēji 160—180 dienas gadā. Vidējais nokrišņu daudzums svārstās no 574 līdz 691 mm gadā.

Vidējā gaisa temperatūra ziemas aukstākajā mēnesī janvārī piekrastē svārstās ap $-3\text{ }^{\circ}\text{C}$, bet Latvijas austrumdaļā ap $-7\text{ }^{\circ}\text{C}$, savukārt vidējā gaisa temperatūra vasaras karstākajā mēnesī jūlijā piekrastē ir ap $+16\text{ }^{\circ}\text{C}$, bet Latvijas austrumdaļā ap $+17,5\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Meži

Mežs ir raksturīgs ainavas elements, jo aizņem apmēram 52% Latvijas platības. Latvijas klimatiskie apstākļi — bagātīgie nokrišņi, liels gaisa relatīvais mitrums, samērā garais veģetācijas periods — ir izdevīgi mežu augšanai. Latvijas mežos aptuveni 67% ir skuju koku, 33% — lapu koku. Izplatītākā koku suga ir priede.

Dzīvnieku valsts

Pašlaik Latvijā ir konstatētas aptuveni 13 000 dzīvnieku sugas. Faunas bagātība izskaidrojama galvenokārt ar Latvijas ģeogrāfisko stāvokli. Latvija atrodas jaukto mežu zonā, kurā ienāk gan taigas, gan platlapju mežu joslas faunas elementi. Bez, tam pāri Latvijai gar Baltijas jūru iet putnu migrācijas ceļi.

No zīdītājiem Latvijā vairāk vai mazāk bieži sastopamas ap 60 sugu. Sugu, kā īpatņu skaita ziņā bagātīgāk pārstāvēti grauzēji (19 sugu). No plēsējiem Latvijā konstatētas 12 sugas. Lielākais no tiem ir brūnais lācis, kas retumis pie mums iekļūst no kaimiņvalstīm, galvenokārt no Igaunijas.

Latvijā konstatētas 295 putnu sugas. Putni arī kvantitatīvi ir sauszemes biocenozēs visvairāk pārstāvētā mugurkaulnieku grupa. Tie ir svarīga ainavas sastāvdaļa, jo regulē kukaiņu, grauzēju un daudzu citu dzīvnieku skaitu un tādējādi netieši ietekmē to ražību un dabisko pieaugumu. Grauzēju izķeršanā liela nozīme ir pūcveidīgajiem putniem, no kuriem Latvijā konstatētas 13 sugas. Apmēram 30 putnu sugas Latvijā ir pieskaitāmas pie medību objektiem. Te jāmin vistveidīgie – mežirbe, laukirbe, rubenis, mednis, zosveidīgie – meža pīle jeb mercene, krīklis, priksķe, platnkābis, tārtiņveidīgie – sloka, mērkaziņa un griežveidīgie – laucis. No Latvijā līdz šim reģistrētajām putnu sugām lielākā daļa (190 sugu) te arī ligzdo. Uz ziemošanas un ligzdošanas vietām valstij pāri ceļo 45, bet ziemeļos ierodas 15 sugas. Kā reti iecelotāji jeb maldu viesi reģistrētas 45 sugas. Latvijā ligzdojošo putnu faunu veido galvenokārt Palearktiskā plaši izplatītas sugas, arī platlapju mežu elementi — baloži, zaļā vārna, žubītes, lakstīgala u.c. — kopā apmēram 50 sugu. Daudz mazāk ir taigas elementu (14 sugu), no kuriem jāmin riekstrozis, mežirbe, mednis. Gandrīz tikpat daudz (11 sugu) ir tundras elementu – baltirbe, lietuvainis, melnkakla gārgale. No stepju zonas atceļojusi laukirbe, paipala, grieze u.c.

Rāpuļu fauna Latvijā ir nabadzīga, jo mitrais un samērā vēsais klimats nav piemērots vairumam rāpuļu sugu. No valstī konstatētajām 7 sugām indīga ir tikai parastā odze.

Avots: <https://lv.wikipedia.org/wiki/Latvija>.

2. Mežu apsaimniekošanas mērķi

Šajā nodaļā definēti ilgtermiņa apsaimniekošanas mērķi un to sasniegšanas paņēmieni ekonomikas, vides un sociālajā jomā apsaimniekotajā teritorijā. Uzņēmuma mērķus izvirza Meža apsaimniekotājs.

a) Uzņēmuma ilgtermiņa mērķi

2.1.tabula. Ingka uzņēmumu izvirzītie ilgtermiņa mērķi.

Ekonomiskie
<ol style="list-style-type: none"> 1.Optimizēt ilgtermiņa aktīvu vērtību atbilstoši visiem piemērojamajiem likumiem, noteikumiem un ToE standartam (<i>Terms of Engagement in Forest Operations</i>). 2.Meža apsaimniekošanas darbības veikt saskaņā ar gada budžetu un atbilstoši prioritārajām investīcijām mežkopībā, grāvju un ceļu uzturēšanā, tādejādi ilgtermiņā uzlabojot mežu vērtību un ražīgumu. 3.Virzīt Ingka meža apsaimniekošanas rezultātā iegūtos koksnes produktus Ingka piegādes ķēdē, ja tas rada pievienoto vērtību Ingka uzņēmumiem..
Vides
<ol style="list-style-type: none"> 1.Saglabāt un vairo aizsargājamās dabas vērtības, kas atrodas Ingka apsaimniekotajos mežos. 2.Meži ir jāapsaimnieko ekoloģiski atbildīgā veidā un jāsertificē saskaņā ar Forest Stewardship Council (FSC) jeb Mežu uzraudzības padomes principiem un kritērijiem.
Sociālie
<ol style="list-style-type: none"> 1.Meži ir jāapsaimnieko sociāli atbildīgā veidā, lai tiktu uzklautas respektētas visas ieinteresētās puses. 2.Visas apsaimniekotās meža platības ir jāsertificē saskaņā ar Forest Stewardship Council (FSC) jeb Mežu uzraudzības padomes principiem un kritērijiem.

b) Ilgtermiņa mērķu sasniegšanas paņēmieni

2.2.tabula. Ingka Grupas ilgtermiņa mērķu sasniegšanas paņēmieni.

Ekonomisko mērķu sasniegšanas paņēmieni
<ol style="list-style-type: none"> 1. Iegādāties papildu meža zemes, izvērtējot to iespēju sasniegt augstāk minētos Ekonomiskos mērķus. 2. Veikt pamatotu mežu kopšanu, t.sk. jaunaudžu un krājas kopšanu, lai veicinātu meža vērtības pieaugumu. 3. Citas darbības, kas veicina izvirzīto mērķu sasniegšanu.
Vides mērķu sasniegšanas paņēmieni
<ol style="list-style-type: none"> 1. Iegādāties papildu meža zemes, izvērtējot to iespēju sasniegt augstāk minētos Vides mērķus. 2. Sabalansēt koksnes ieguves apjomus ar faktisko koksnes pieaugumu mežā. 3.Veikt aizsargājamo dabas vērtību monitoringu un aizsardzību. 4. Citas darbības, kas veicina augstāk minēto mērķu sasniegšanu.
Sociālie mērķu sasniegšanas paņēmieni
<ol style="list-style-type: none"> 1. Iegādāties papildu meža zemes, izvērtējot to iespēju sasniegt augstāk minētos Sociālos mērķus.

2. Sabalansēt koksnes ieguves apjomus ar faktisko koksnes pieaugumu mežā, tādējādi nodrošinot tādu sociāli nozīmīgu faktoru, kā regulāra nodarbinātība.
3. Uzklusīt visas ieinteresētās puses, lai pilnveidotu meža apsaimniekošanas plānošanu ilgtermiņā.
4. Citas darbības, kas veicina augstāk minēto mērķu sasniegšanu.

3. Mežu apsaimniekošanas sistēmas apraksts

Mežsaimniecisko darbību kā meža stādīšanai, kopšanai, galvenajai izmantošanai un transporta nodrošināšanai tiek izmantoti ārpakalpojumi. Lai nodrošinātu ārpakalpojumu sniedzēju informēšanu par sertifikācijas un citām prasībām, tiek rīkotas regulāras apmācības. Par apmācību organizēšanu un materiālu izveidi atbild Ingka vadītājs, bet Ingka dalībnieks nodrošina Ingka ar aktuālu ārpakalpojumu sniedzēju sarakstu.

Kokmateriālu iegūšanā, galvenās cirtes izpildei, pārsvarā tiek izmantota kailciršu metode, kā arī tiek veiktas krājas kopšanas cirtes un izlases cirtes. Ievērojot Dabas aizsardzības prasības, meža apsaimniekotājs neveic kailcirtes (saglabā augošu koku biežību mežaudzes pirmajā stāvā ne mazāku nekā 0,4) aizsargjoslās (saskares (pārejas) zonā) ap purviem.

- 10 līdz 100 hektārus lielām purvu platībām — 20 metru joslā;
- par 100 hektāriem lielākām purvu platībām — 50 metru joslā meža augšanas apstākļu tipos uz sausām, nosusinātām, slapjām minerālaugsnēm un nosusinātām kūdras augsnēm un vismaz 100 metru joslā meža augšanas apstākļu tipos uz slapjām kūdras augsnēm.

Audzēs, kur dominē ozoli, liepas, kļavas, vīksnas, gobas un skābarži, tiek nodrošināta šo sugu koku mežaudžu atjaunošana vismaz tādā apjomā, kāds bijis konkrētās sugas īpatsvars pirms galvenās cirtes uzsākšanas. Atbilstoši valsts likumdošanai (MK noteikumi “Noteikumi par koku ciršanu mežā” Nr. 935) mežaudzēs, kur valdošā koku suga ir ozols, liepa, kļava, goba, vīksna vai skābardis, kailcirte netiek veikta.

Mežsaimnieciskai darbībai, ja tas nerada, reālus slimību un kaitēkļu savairošanās draudus apkārtējās audzēs un/vai draudus darba drošībai, apsaimniekojamā teritorijā nav pakļautas:

- vējgāzēs un vējlauzēs atsevišķas vietas, kur auguši lielu izmēru koki;
- degušās audzēs, kas vecākas par 30 gadiem, grupās vai izklaidus - izdzīvojušie koki, kā arī grupās bojā gājušie koki;
- mežābeles un kadiķi.

a) Slapjo mežu apsaimniekošana

Slapjo mežu apsaimniekošanā tiek ievērotas šādas prasības:

- Slapjos egļu mežos (dumbrājs, liekņa, slapjā gārša, slapjais vēris un niedrājs) veicināma paaugas saglabāšanās un vismaz daļēja atjaunošanās zem mātes audzes vainagu klāja;
- Slapjos lapu koku mežos (dumbrājs, liekņa, slapjā gārša, slapjais vēris, kā arī niedrājs, kur dominē melnalksnis), atstājamo dzīvo koku skaits – vismaz 30 uz 1 ha un veidojamas saglabājamo koku grupas;
- Slapjos lapu koku un egļu mežos (dumbrājs, liekņa, slapjā gārša, slapjais vēris, kā arī niedrājs, kur dominē egle vai melnalksnis), atbilstoši veicināma līdz tam augošu sugu koku atjaunošanās.

b) Meža kopšana un atjaunošana

Meža atjaunošanas pamatuzdevums ir mežsaimniecības prasībām atbilstoša produktīva un kvalitatīva meža izaudzēšana, mežu atjaunojot sējot vai stādot. Vai arī, veicinot dabisko atjaunošanos, ja tā norit ar dotajiem augšanas apstākļiem atbilstošām koku sugām. Ingka mākslīgajā meža atjaunošanā tiek izmantots tikai sertificēts meža reproduktīvais materiāls.

Jaunaudžu kopšanu veic ar mērķi, veicināt konkrētiem meža augšanas apstākļiem vislabāk piemērotu koku sugu attīstību. Jāpiemin arī tas, ka kopšana palielina nākotnes meža ražību un atstājamo koku vērtību, kas ir atkarīga no stādu vai sēkļu ģenētiskajām īpašībām. Pareiza stādu izvēle ievērojami ietekmē krājas pieaugumu, kā arī stumbru kvalitāti. Pareizi izkopjot jaunaudzes atstājamiem kokiem ievērojami palielinās augšanas telpa un samazinās meža audzēšanas cikla ilgums.

Apsaimniekojamā teritorijā netiek izmantoti ģenētiski modificēti organismi.

Meža apsaimniekošanā mēslošanas līdzekļi netiek lietoti. Izņēmuma gadījumā augsnes bagātināšanai var tikt izmantoti koksnes pelni.

Krājas kopšanas cirte jāuzsāk, kad mežaudzes kokiem no jaunaudžu saslēgšanās brīža sāk pietrūkt augšanai nepieciešamo resursu – ūdens, barības vielu un gaismas. Veicot kopšanas cirti, periodiski tiek izcirsta kāda daļa no audzes.

Tīraudzēs ar krājas kopšanas cirtēm regulē biežību un uzlabo audzes kvalitāti, bet mistrraudzēs - veido vēlamā sugu sastāva un kvalitātes mežaudzi.

Krājas kopšanas cirtes intensitāte atkarīga no mežaudzes sastāva, vecuma, krājas, galvenās sugas bioloģiskajām īpašībām, augšanas apstākļu tipa un audzes apsaimniekošanas mežsaimnieciskā mērķa, kā arī no mežaudzes spējas turpināt koksnes ražošanu tādā apjomā, lai galvenās cirtes brīdī krāja būtu tuva maksimāli iespējamajai.

Ingka meža īpašumu apsaimniekošana Latvijā noris atbilstoši Mežu apsaimniekošanas vadlīnijām (Forest Operations Procedure).

3.1.tabula. Ingka mežu apsaimniekošanas apjomi no 2016. gada, ha.

<i>Gads</i>	<i>Augsnes gatavošana, ha</i>	<i>Stādīšana, ha</i>	<i>Jaunaudžu un agrotehniskā kopšana, ha</i>
2016	245	256	1 422
2017	394	333	1 795
2018	849	752	2 603
2019	1 385	1 785	6 624
2020	1 517	1 785	6 692
2021	1 289	1 550	6 716
2022	1 291	1 462	6 064
2023	1 218	1 432	6 759

c) Plantāciju mežaudžu veidošana.

Apmēram 7% no Ingka meža īpašumu platībām ir meži, kas ir ieaudzēti uz iepriekš neizmantotas zemes (pārsvārā tā ir neapsaimniekota lauksaimniecības zeme). Saskaņā ar Meža likumu šādus mežus sauc par “plantāciju mežiem”.

Plantāciju mežu izveidošanas pamata mērķis ir atgriezt ekonomiskajā aprītē zemju platības, kuras netiek izmantotas. Kā piemēram, neizmantotas un aizaugušas lauksaimniecības zemes, karjeri, izstrādāti purvi, izgāztuves. Plantāciju mežu veidošana kalpo par papildinājumu dabisko mežu apsaimniekošanai,

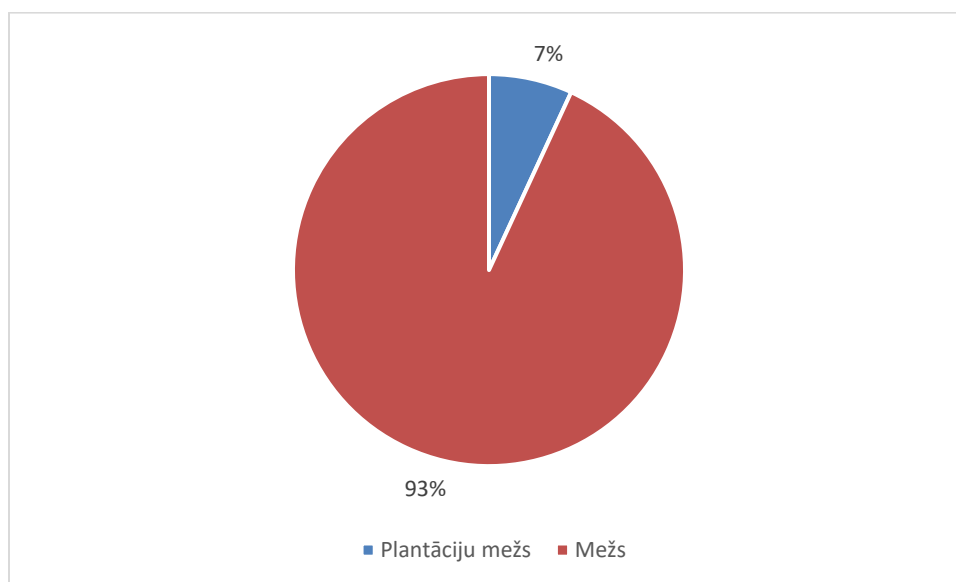
samazinot apsaimniekošanas slodzi uz dabiskiem mežiem un veicinot šo mežu atjaunošanos un aizsardzību.

Plantāciju mežu ierīkošana tiek plānota saskaņā ar pašvaldību teritoriālo plānojumu, izvērtējot īpaši aizsargājamo teritoriju un ūdensobjektu aizsargjoslu noteiktos aprobežojumus. Ierīkojot šāda veida audzes tiek ņemtas vērā teritorijas dabiskās robežas - grāvji, mežmalas, meža ceļi, ūdenstilpnes utt., tādējādi tiek panākts, ka plantāciju meži iekļaujas dabiskajā ainavā.

Lai veicinātu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, veidojot plantācijas un atjaunojot degradētas ekosistēmas, priekšroka tiek dota vietējās koku sugas izmantošanai. Tiek izmantoti stādi, kas ir sertificēti un ir atbilstoši Meža likumam.

3.2 tabula Ingka apsaimniekoto platību sadalījums pa audžu veidiem

Audzis veids	Ingka Investments Latvia	Ingka Investments Management	Kopā
Plantāciju mežs	4721	1236	5957
Mežs	62 337	18 163	80 499
Kopā	67 058	19 399	86 457

1.8 attēls Ingka plantāciju mežu platību salīdzinājums pret meža platībām.

d) Mežizstrādē lietotā tehnika un tehnoloģija.

Lai mazinātu mežizstrādes ietekmi uz augsni un augošiem kokiem, kā arī palielinātu iegūstamo sortimentu vairumu un to kvalitāti Ingka iespēju robežās izmanto rokas motorinstrumentus. Tehniskās prasības kokmateriālu pievešanas teknikai tiek noteiktas individuāli, izvērtējot kokmateriālu pievešanas apstākļus un attālumu un lai iespējami mazinātu mežizstrādes tehnikas negatīvo ietekmi uz augsni.

e) Meliorācijas sistēmu būvniecība, rekonstrukcija vai renovācija.

Teritorijās, kur plānota meliorācijas sistēmu būvniecība, rekonstrukcija vai renovācija:

- Nosaka iespējamus riskus aizsargājamām dabas vērtībām un vides kvalitātes saglabāšanai, kā arī dabiskām regulētām ūdenstecēm.
- Ņemot vērā ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātus vietās, kur tas ir nepieciešams, veic darbības, lai mazinātu vai kompensētu negatīvo ietekmi uz vidi.
- Ievēro piesardzības principu un veic darbības, lai mazinātu negatīvo ietekmi uz vidi, t.sk., ja nepieciešams īsteno restaurējošos un kompensējošos pasākumus.
- Būvniecība, rekonstrukcija vai renovācija netiek plānota vietās, kur tā skartu retas, apdraudētas vai aizsargājamās sugas, vai aizsargājamās teritorijas (IĀDT, ES biotopi u.t.t).

f) Darba aizsardzība

Visiem Ingka meža darbos iesaistītajiem uzņēmumiem ir jābūt izveidotai darba aizsardzības sistēmai, kas ir atbilstoša Darba aizsardzības likumam un ir jāievēro saistošās droša darba prasības, kuras regulē MK noteikumi Nr. 310 „Darba aizsardzības prasības mežsaimniecībā”.

Šo prasību pārbaudi veic Ingka darbinieks ikdienas meža apsaimniekošanas darbu laikā, kā arī atbilstības vadītājs Ingka iekšējā audita laikā. Ingka nodrošina regulāru apmācību Ingka darbiniekiem un saistošajiem pakalpojumu sniedzējiem par aktualitātēm darba aizsardzības jomā.

g) Invazīvo sugu izplatības apkarošana

Ingka veic Invazīvo sugu monitoringu. Informācija par invazīvajām sugām Latvijā ir atrodama Dabas aizsardzības pārvaldes invazīvo sugu pārvaldības sistēmā - <https://ozols.gov.lv/kartes/apps/sites/#/invazivo-sugu-parvaldnieks/pages/a2f44f27947f49be982b65736decb46b>.

Īpaša uzmanība Ingka apsaimniekotajās meža platībās tiek veltīta Sosnovska latvāņa (*Heracleum sosnovskyi*) monitoringam un apkarošanas pasākumiem, lai ierobežotu tā izplatību. Tajos īpašumos, kur tiek konstatēta latvāņa klātbūtne iespēju robežās tiek veikti pasākumi latvāņu izplatības ierobežošanai.

Ingka īpašumos esošo latvāņu apkarošana var tikt izmantotas sekojošas metodes:

- Mehāniskā – ietver latvāņa iznīcināšanas pasākumus, veicot mehāniskas darbības – ziedu čemura nogriešanu, centrālo rozešu izduršanu, mulčēšanu, nopļaušanu un augsnes apstrādi (aršanu, kultivēšanu, frēzēšanu, lobīšanu, ecēšanu un šļūkšanu);
- Ķīmiskā – ietver latvāņa iznīcināšanas pasākumus, izmantojot augu aizsardzības līdzekļu reģistrā iekļautos līdzekļus;
- Kombinētā – ietver latvāņa iznīcināšanas pasākumu kopumu, kas papildina viens otru vai nav lietojami atsevišķi, vai mehānisko, ķīmisko, bioloģisko metožu kombināciju.

Ja Ingka īpašumos tiks konstatēta kāda invazīva suga, tās izplatība un izplatības ietekme uz Ingka apsaimniekotajām meža platībām tiks novērtēta un tiks meklēts piemērotākais veids izplatības ierobežošanai, priekšroku dodot mehāniskai novākšanai.

Ja mežu apsaimniekotājs plānos stādīt introducētas sugas, tad tas tiks veikts tikai pēc tam, kad tiks veikta rūpīga izpēte un tajā konstatēts, ka tās nav invazīvas.

Apsaimniekotājs neplāno meža zemju transformāciju par plantācijām vai nemeža zemēm, bet, ja to plānos darīt, tad tas tiks darīts ievērojot šādus kritērijus:

- a) skars ļoti ierobežotu apsaimniekojamā meža daļu;
- b) nenotiks augstvērtīgos mežos;

c) nodrošinās skaidrus, būtiskus, drošus un ilgtermiņā papildu vides aizsardzības ieguvumus visai apsaimniekotajai teritorijai kopumā.

4. Ikgadējā mežizstrādes apjoma un sugu izvēles pamatojums

Pieļaujamais mežizstrādes apjoms tiek sabalansēts ar koksnes pieaugumu, tādējādi nodrošinot stabilu kokmateriālu plūsmu un ilgtspējīgu mežu apsaimniekošanu.

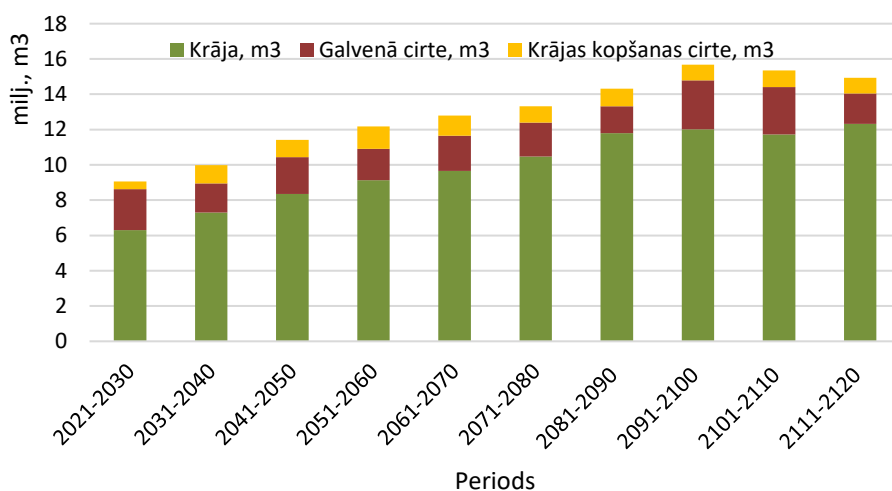
Pieejamos koksnes resursu apjomus nākamajiem 100 gadiem kailcirtē un krājas kopšanā aprēķina, izmantojot datorprogrammu „Meža eksperts”. Programma ir izstrādāta Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātē, sadarbojoties Meža un vides zinātņu fakultātei un Inženierzinātņu un Informācijas tehnoloģiju fakultātes pētniekiem.

Pieļaujamā ciršanas apjoma aprēķinos tiek ievēroti normatīvajos aktos un Ingka Grupas definētos saimnieciskās darbības ierobežojumu teritorijās, kuru apsaimniekošanas mērķis ir dabas vai citu vērtību aizsardzība. Pieļaujamo ciršanas apjomu aprēķinu veic Grupas vadītājs, ņemot vērā, aktualizētos Meža inventarizācijas datus.

4.1. tabulā atspoguļots iegūstamās koksnes resursu pieejamais apjoms nākamajos 100 gados pa desmitgadēm.

4.1.tabula. Prognozētā krājas dinamika un pieejamais koksnes resursu ieguves apjoms nākamajiem 100 gadiem pa desmitgadēm, m³.

Periods	Krāja, m3	Ciršanas apjoms, m3	Galvenā cirte, m3	Krājas kopšanas cirte, m3
2021-2030	6 305 847	2 754 748	2 320 598	434 150
2031-2040	7 290 031	2 692 110	1 650 378	1 041 732
2041-2050	8 355 532	3 063 124	2 078 830	984 294
2051-2060	9 123 811	3 057 217	1 781 197	1 276 020
2061-2070	9 649 574	3 142 133	1 999 508	1 142 625
2071-2080	10 479 505	2 837 440	1 922 498	914 942
2081-2090	11 787 102	2 525 340	1 534 944	990 396
2091-2100	12 010 986	3 657 492	2 780 644	876 848
2101-2110	11 717 771	3 627 999	2 684 357	943 641
2111-2120	12 315 707	2 607 556	1 735 792	871 764

4.1.att. Prognozētā krājas dinamika un pieejamais koksnes resursu apjoms nākamajiem 100 gadiem pa desmitgadēm, m³.

Ciršanas plānošana tiek veikta tā, ka regulārā meža apsaimniekošanas procesā ietvertajās operācijās (galvenās izmantošanas un krājas kopšanas cirtes) nepārsniedz 10 gadu vidējo pieļaujamo ciršanas apjomu. Krājas pieaugumu aprēķinam izmantoti datorprogrammas „Meža eksperts” aprēķinātie dati, kas balstīti uz Valsts meža dienesta meža inventarizācijas informāciju.

Pieejamais vidējais ciršanas apjoms, kas aprēķināts laika periodam no 2021. līdz 2030. gadam ir 275 474 m³ vidēji gadā.

Plānotajos ciršanas apjomos netiek iekļautas koksnes ieguves apjoms, kas iespējami var rasties dabas stihiju (vējgāžu, snieglaužu u.c.) radīto bojājumu un ar to seku likvidācijas rezultātā. Ciršanas apjomu gada ietvaros pieļaujams palielināt tikai tādā apmērā, par kādu ir radies neiegūto koksnes resursu uzkrājums iepriekšējā periodā.

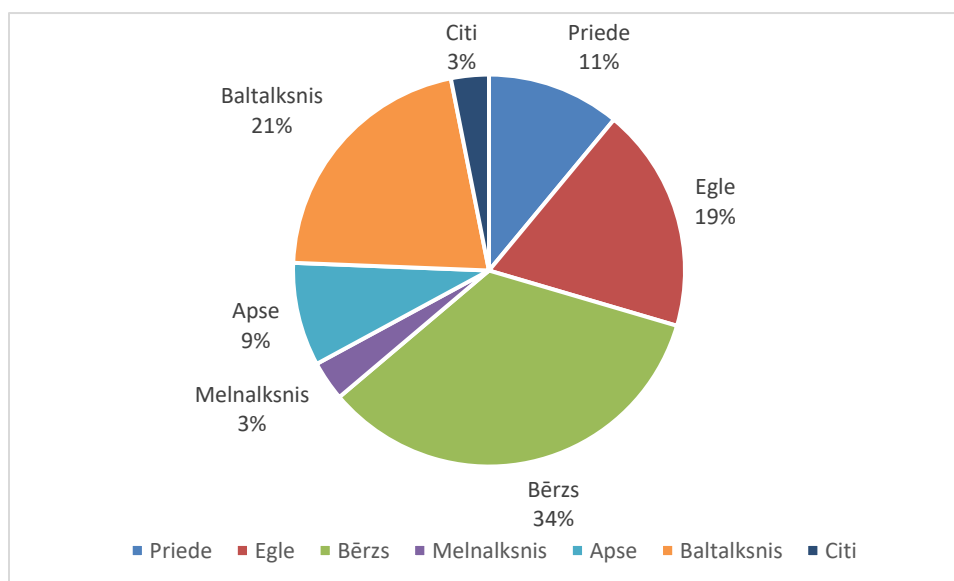
5. Meža augšanas dinamika un monitorings

Lai novērtētu veiktās darbības, meža augšanas dinamiku, floras un faunas izmaiņas, tiek veikts ikgadējs monitorings. Monitoringa dati tiek iegūti un apkopoti gada ietvarā, sākot no 1.septembra līdz nākošā gada 31. augustam, vai kalendārā gada ietvaros, ja nav iespējama datu apstrāde augstāk norādītā termiņa ietvaros. Dati tiek apkopoti reizi gadā vai biežāk, ja tas nepieciešams.

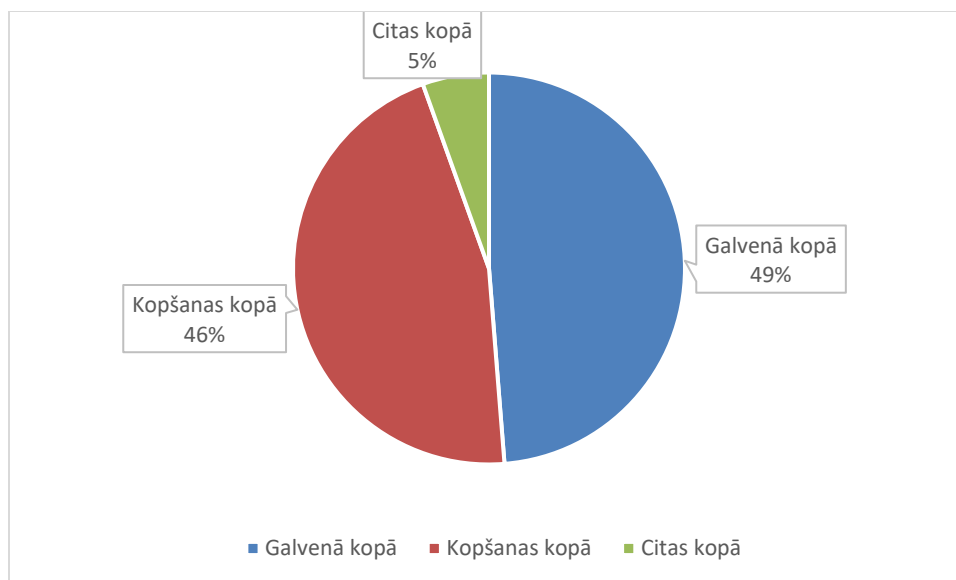
a) Koksnes krājas un ieguves apjoms.

5.1.tabula. Ingka uzņēmumu koksnes krāja ieguves apjomi un pieļaujамais ciršanas apjoms, m³

Kopējā koksnes krāja (m ³)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kopējā koksnes krāja (m ³)	2 475 922	6 891 692	7 308 240	8 861 180	8 987 268	9 517 107	9 756 692
Koksnes ieguves apjomi (m ³)	33 803	79 223	148 757	244 665	271 559	269 229	272 014
Noteiktais pieļaujамais koksnes ieguves apjoms (m ³)	91 257	259 581	259 581	259 581	275 474	275 474	275 474

5.1.att. Ingka uzņēmumu koksnes ieguves apjoms 2023 gadā sadalījumā pa sugām, %.

5.2.att. Ingka uzņēmumu koksnes ieguves apjoms 2023. gadā sadalījumā pa cirsmu veidiem, ha %

b) Meža dinamika, floras un faunas sastāva izmaiņas.

5.2.tabula. Ingka uzņēmumu atjaunošanas un ieaudzēšanas izmaiņas 2016.-2022. gadam.

<i>Mežu atjaunošana dabiski un mākslīgi (ha)</i>	<i>2016. gads</i>	<i>2017. gads</i>	<i>2018. gads</i>	<i>2019.gads</i>	<i>2020.gads.</i>	<i>2021.gads</i>	<i>2022.gads *</i>
Priede	42	83	179	214	164	139	105
Egle	147	185	1002	1014	951	680	769
Bērzs	234	333	625	601	490	347	251
Apse	70	165	201	154	129	102	72
Melnalksnis	16	31	62	109	72	80	76
Baltalksnis	115	133	292	255	198	181	167
Citi	0	0	2	4	5	5	0
Kopā	624	931	2363	2350	2008	1534	1440
*Informācija par meža atjaunošanu ir ņemta no VMD datiem, kur aktuāla informācija ir pieejama par pēdējo pilno kalendāro gadu							
<i>Mežu ieaudzēšana (ha)</i>	<i>2016. gads</i>	<i>2017. gads</i>	<i>2018. gads</i>	<i>2019.gads</i>	<i>2020.gads</i>	<i>2021.gads</i>	<i>2022.gads</i>
Egle	87	194	290	968	553	374	384
Bērzs	56	278	159	9	113	126	171

Apse	2	4	4	0	4	11	1
Baltalksnis	15	47	37	0	30	19	22
Priede	9	12	27	190	22	18	33
Melnalksnis	0	0	23	5	13	30	86
Citas	0	0	5	0	40	0	6
Kopā	169	537	545	1172	774	584	702

c) Potenciālais limitēto un nelimitēto medījamo dzīvnieku skaits.

Apsaimniekojamajā teritorijā potenciālais limitēto un nelimitēto medījamo dzīvnieku skaits (gab.) tiek attiecināts proporcionāli pret visu mežu kopplatību Latvijā.

5.3.tabula. Limitēto un nelimitēto dzīvnieku skaits Ingka mežos.

Dzīvnieku suga	01.04.2023	01.04.2022	01.04.2021	01.04.2020	01.04.2019.	01.04.2018.	01.04.2017.	01.04.2016.
Limitēti medījамie dzīvnieki:								
Alnis	478	516	561	585	534	500	215	205
Staltbriedis	1737	1744	1731	1609	1438	1282	532	504
Stirna*	-	-	4900	4803	4268	3758	1477	1280
Meža cūka*	-	-	634	536	464	434	215	299
Vilks	25	32	32	29	28	28	10	11
Lūsis**	-	-	34	32	35	35	14	15
	01.04.2023	01.04.2022	01.04.2021	01.04.2020	01.04.2019.	01.04.2018.	01.04.2017.	01.04.2016.
Nelimitēti medījамie dzīvnieki:								
Stirna*	5789	5084	-	-	-	-	-	-
Meža cūka*	604	639	-	-	-	-	-	-
Baltais zaķis	277	270	268	293	255	239	93	102
Pelēkais zaķis	881	860	853	756	603	565	215	233
Meža cauna	579	565	561	561	534	500	196	224
Akmens cauna	201	197	195	195	139	130	46	56
Lapsa	831	786	780	780	649	630	261	271
Bebrs	1535	1523	1536	1536	1369	1325	542	635
Jenotsuns	705	712	683	707	649	630	243	271
Amerikas ūdele	554	565	561	585	510	500	205	215
Āpsis	453	442	414	414	371	326	121	130
Sesks	378	368	366	390	348	348	130	130
Ondatra	151	147	146	122	116	109	46	56

*Ar 2022/23. gada medību sezonu mežacūka un stirna ir nelimitētie medījамie dzīvnieki. **Ar 2022/23. gada medību sezonu lūsis ir izņemts no medījамo dzīvnieku saraksta.

d) Meža veselības stāvoklis.

5.4.tabula. Bojāto mežaudžu apjoms (ha) Ingka uzņēmumu mežos.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Abiotisko un biotisko apstākļu dēļ izņemtie ciršanas apliecinājumi (Sanitārās cirtes)	23,7	28,8	55,8	49	138	144	263	133
Jaunaudžu papildināšana (P; E; B; M)	65,3	91,5	91	365	561	445	469	368

5.5.tabula. Pielietoto repelentu apjoms (ha) Ingka uzņēmumu mežos.

Pielietotie repelenti	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	32	29	841	1 110	1 122	1 584	1823

e) Vides ietekme.

Vides ietekmes monitorings noris pirms, pēc vai mežizstrādes darbu laikā aizpildot mobilās aplikācijas aptaujas anketas mežsaimniecības sadarbības partneru uzraudzībai un “Potenciālo meža biotopu anketa”. Kā arī pirms katras cirsmas izstrādes tiek aizpildīta bioloģisko vērtību identificēšanas anketa.

Plānotās meža apsaimniekošanas darbības tiek modificētas ņemot vērā ietekmes uz vidi vērtējuma rezultātus, kā arī, ja pirms apsaimniekošanas aktivitēm tiek konstatētas saglabājas vērtības.

Reto, apdraudēto un izzūdošo sugas un to dzīvotnes

Augstvērtīgo mežu monitorings:

Augstvērtīgo Mežu monitoringa laikā tiek noteiktas izmaiņas attiecībā uz:

- Mežaudzes struktūru raksturojošajiem parametriem kā sugu sastāvu, vecumu un krāju;
- Apsēkots meža fitosanitārais stāvoklis;
- Novērtēta antropogēnā ietekme, t.sk. saimnieciskā darbības ietekme, ja tāda ir veikta;
- Novērtēts piesārņojums;
- Ugunsgrēku ietekme;
- Invazīvas sugas;
- Nelegāla mežizstrāde vai citas nelegālas darbības.

Monitoringa laikā iegūtā informācija par katru nogabalu tiek ievadīta mobilo iekārtu aplikācijā izvietotajā aptaujas anketā “Augstvērtīgo mežu monitorings”.

Augstvērtīgo mežu monitoringa laikā, ikgadēji izlases kārtībā, tiek apmeklēti:

- **Valsts nozīmes ĪADT.** (Apsaimniekošanas mērķis: — aizsargāt un saglabāt dabas daudzveidību (retas un tipiskas dabas ekosistēmas, aizsargājamo sugu dzīves vidi, savdabīgas, skaistas un Latvijai raksturīgas ainavas, ģeoloģiskos un ģeomorfoloģiskos veidojumus utt.);
- **Aizsargjoslas.** (Apsaimniekošanas mērķis: aizsargāt dažāda veida (gan dabiskus, gan mākslīgus) objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību vai pasargāt vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgās ietekmes).

- **Mikroliegumi.** Apsaimniekošanas mērķis: nodrošināt īpaši aizsargājamas sugas vai biotopa aizsardzību ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kā arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, ja kāda no funkcionālajām zonām to nenodrošina.
- **Meža struktūras elementi.** Apsaimniekošanas mērķis: nodrošināt biotopu un sugu aizsardzībai, izplatībai vai ekoloģisko funkciju nodrošināšanai nozīmīgas meža sastāvdaļas.
- **Īpaši aizsargājamajiem meža iecirkņi.** Apsaimniekošanas mērķis: nodrošināt īpaši aizsargājamas sugas vai biotopa aizsardzību ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kā arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, ja kāda no funkcionālajām zonām to nenodrošina.
- **Kultūras pieminekļi.** Apsaimniekošanas mērķis: kultūrvēsturiskas ainavas un atsevišķas teritorijas (senkapi, kapsētas, parki, vēsturisko notikumu norises un ievērojamu personu darbības vietas), kā arī atsevišķi kapi, ēku grupas un atsevišķas ēkas, mākslas darbi, iekārtas un priekšmeti, kuriem ir vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība un kuru saglabāšana nākamajām paaudzēm atbilst Latvijas valsts un tautas, kā arī starptautiskajām interesēm.

Augstvērtīgo mežu monitorings tiek veikts gan apsekojot dabā, gan tiek veikts nepārtraukts augstvērtīgo mežu datu bāzes monitorings, pārliedzinoties, ka Valsts meža dienesta datu bāzē nav reģistrētas izmaiņas attiecīgajās meža platībās, kā arī tiek papildināts augstvērtīgo mežu tīkls tiklīdz tiek saņemta informācija no biotopu ekspertiem, Dabas aizsardzības pārvaldes, Valsts meža dienesta vai citur, par konstatētām saglabājamām dabas vērtībām Ingka apsaimnokotajās meža platībās.

5.6. tabulā atspoguļoti Ingka darbinieku veiktie aizsargājamo meža platību apsekojumi dabā, norādot vai Ingka saimnieciskās aktivitātes nav ietekmējušas saglabājamās vērtības. Visos gadījumos, kad ir reģistrēta negatīva ietekme uz meža augstvērtības pazīmi, tas saistīts ar mežsaimniecisko darbību, ko veicis zemes iepriekšējais īpašnieks.

5.6.tabula. Augstvērtīgo mežu monitorings

<i>Novērtētā ietekme uz augstvērtīgo mežu</i>	<i>Skaitis, meža nogabali</i>					
	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>
Pozitīva	5	3	9	7	4	-
Neitrāla	175	95	256	78	90	36
Negatīva	3	-	-	-	-	1
Kopā	183	98	265	85	94	37

Ingka ir izstrādājusi vadlīnijas augstvērtīgu mežu apsaimniekošanai, kurās ir aprakstītas pielietojamās aktivitātes augstvērtīgu mežu kvalitātes uzlabošanai un saglabāšanai, kā arī saimniecisko darbību ierobežojumi dažādās aizsargājamās dabas teritorijās.

f) Nelegālā mežizstrāde

Atklājot nelegālas darbības (piemēram, nelikumīgu koku ciršanu, būvniecību un citas neatļautas darbības), Ingka darbinieki nekavējoties informē vadītāju, kompetentās valsts un/vai pašvaldību iestādes un dokumentē attiecīgo notikumu.

Lai izvairītos no cirsmas robežu pārkāpšanas, ja cirtes rezultātā mežaudzes vai tās daļas šķērslaukums tiks samazināts zem minimālā šķērslaukuma, izņemot gadījumu, ja izlases cirtē veido 0,2

hektāru un mazākus atvērumus, cirsmu apvidū atzīmē tā, lai cirsmas robežas būtu skaidri redzamas. Par skaidrām cirsmu robežām uzskata:

- mežaudzi līdz 20 gadu vecumam;
- izcirtumu;
- ne meža zemi;
- robežstigu;
- meža infrastruktūras objektus;
- ar krāsu, lenti vai vizūrstigu iezīmētu cirsmas robežu.

Lai nodrošinātu, vienotas zemes vienību robežu identifikācijas un robežzīmju ierīkošanas prasības, Ingka ir izstrādājusi *Meža platību kartēšanas un zemes robežu marķēšanas procedūru* (6.pielikums).

g) Sociālā ietekme.

Visos apsaimniekotājiem piederošajos mežu īpašumos ir nodrošināta brīva pieeja ogošanai un sēņošanai, kā arī cita veida rekreācijai, kas nav pretstatā ar pastāvošo likumdošanu vai sertifikācijas prasībām. Ierobežojumi mežu piekļuvei var tikt veikti tikai tādā gadījumā, ja to pieprasa darba drošības prasības (noris mežizstrādes darbi) vai citās situācijās, ja pastāv kāda veida apdraudējums sabiedrībai vai videi.

Meža apsaimniekotājs uzklausa vietējo sabiedrību (tai skaitā kaimiņu zemju īpašniekus) un citas ieinteresētās puses attiecībā uz notikušo meža apsaimniekošanu un plānu. Meža apsaimniekotājs izveido un ikgadēji aktualizē ieinteresēto pušu sarakstu, kas, pēc pamatota pieprasījuma, piejams SIA Ingka Investments Management birojā: Ādažu iela 24, Bukulti, Garkalnes novads.

Ikviena ieinteresētā puse ir aicināta izteikt savus ieteikumus, jautājumus, komentārus un sūdzības, nosūtot tos uz epastu: ingka.mezs.lv@ingka.com, tādejādi pastāvīgi uzlabojot apsaimniekotāja veikumu mežu apsaimniekošanā un nodrošinot sociālo atbildību. Ingka atbildīgie darbinieki nekavējoši informē vadītāju par visiem gadījumiem, kad ir saņemti kāda veida komentāri vai sūdzības attiecībā uz Ingka sertificētajiem mežu īpašumiem vai darbībām.

Pirms vai mežizstrādes darbu laikā tiek veikts sociālās ietekmes monitorings, aizpildot mobilās aplikācijas aptaujas anketu. Mežizstrādes darbu sociālās ietekmes Monitoringa rezultāti rāda, ka ietekme ir nebūtiska un korektīvās darbības nav nepieciešamas.

Saņemtās sūdzības/komentāri (kā ārējie, tā iekšējie) tiek izvērtēti, un mēneša laikā kopš to saņemšanas brīža tā iesniedzējam tiek sniegta atbilde (rīcība) uz radušos komentāru. Atbildes uz komentāriem sniedz vadītājs. Procesu regulē iekšējā procedūra „Procedūra par strīdus jautājumu atrisināšanu”.

5.8.tabula. Nodarbināto cilvēku skaits Ingka uzņēmumos.

Gads	Štata darbinieki	
	Vīrieši	Sievietes
2015	5	5
2016	5	5
2017	11	9
2018	18	11
2019	19	11
2020	19	11
2021	19	11

2022	19	15
2023	18	16

5.9.tabula. Ingka uzņēmumos notikušo negadījumu skaits

Gads	Štata darbinieki		Ārpakalpojums	
	Smagi	Letāli	Smagi	Letāli
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0
2018	0	0	0	0
2019	0	0	0	0
2020	0	0	0	0
2021	0	0	0	0
2022	0	0	0	0
2023	0	0	1	0

h) Sociālie projekti

Ik gadu Ingka uzņēmumi iesaistās dažāda veida sociālajos projektos, lai atbalstītu izglītotu vietējo sabiedrību. Šādā veidā vairojot izpratni par mežsaimniecības nozīmi tautsaimniecībā, kā arī ikdienas dzīvē.

2022-2023. gadā īstenotie projekti:

- 1) Atpūtas vietas izveide Launkalnes pagastā, īpašumā “Veļukalns”. Vietējā pašvaldība izrādīja iniciatīvu un griezās pie mums, lūdzot atļauju atjaunot vecu atpūtas vietu mūsu īpašumā. No savas puses sniedzām gan finansiālu, gan darbaspēka atbalstu, lai kopā šo vietu atkal padarītu pievilcīgu atpūsties gribētājiem.

Atjaunotā atpūtas vieta īpašumā Veļukalns

- 2) 2022/2023 gada ziemā augsto kokmateriālu cenu dēļ bija daudz pazīmju, ka sociāli mazaizsargātām mājsaimniecībām būs grūti nodrošināties ar malku gaidāmajai ziemai. Tāpēc mēs pieņemām lēmumu palīdzēt tiem, kam tas visvairāk nepieciešams. Pēc saziņas ar sociālajiem dienestiem pašvaldībās kopā ziedojam ~94m³ malkas 10 mājsaimniecības (apm. 9-10m³ uz mājsaimniecību) 4 pagastos.
- 3) Mūsu uzņēmums 12. un 13. maijā piedalījās vienā no lielākajiem mezsaimniecības izglītojošajiem pasākumiem «Meža ABC», kas paredzēts jauniešiem un ģimenēm. Pirmajā dienā pasākumu apmeklēja ap 7000 skolēnu, kuri ieguva zināšanas par pilnu mezsaimniecības ciklu, meža augiem, dzīvniekiem, medībām un citiem mežā notiekošajiem procesiem. Mūsu piedāvātā tēma un stāsti bija visapkārt brīdim, kad meža īpašnieks saprot, ka koki viņa mežā ir pietiekami izauguši, lai tos varētu nocirst. Otrā diena bija veltīta ģimenēm. Lielākā daļa no viņiem bija bez priekšzināšanām par procesiem mežā un pašā mezsaimniecībā, tāpēc bija lieliska sajūta, ka var sniegt daudz jaunas informācijas. Un visi dalībnieki devās mājās, labāk izprotot mežā notiekošo.

Attēls no pasākuma “Meža ABC”

- 4) 2023. gada pavasarī individuāli organizējam divus ar mezsaimniecību saistītus izglītojošus pasākumus pamatskolas vecuma bērniem rajonos, kur ir viens no blīvākajiem mūsu īpašumu izvietojumiem (Gulbenes un Alūksnes novadā). Pasākuma laikā izglītojam skolēnus saistībā ar pilnu mezsaimniecības ciklu no stādīšanas līdz līdz koku ciršanai

i) Ingka rīkotās apmācības.

Lai nodrošinātu Ingka darbinieku pietiekošu zināšanu līmeni par meža apsaimniekošanu, sertifikācijas, darba drošības u.c. prasībām, Ingka rīko ikgadējas darbinieku apmācības.

5.10.tabula. Ingka uzņēmumos notikušās apmācības.

Temats	Datums
Seminārs par FSC Mežu apsaimniekošanas sistēmu, darba un vides aizsardzības prasībām FSC sertificētās cirsmās (uzņēmuma darbinieki)	09.03.2016

Seminārs par FSC Mežu apsaimniekošanas plānu (uzņēmuma darbinieki)	21.03.2016
Seminārs par FSC Mežu apsaimniekošanas sistēmu, darba un vides aizsardzības prasībām FSC sertificētās cirsmais (ārpakalpojumu sniedzēji)	06.04.2016
Seminārs par FSC Mežu apsaimniekošanas sistēmu, darba un vides aizsardzības prasībām FSC sertificētās cirsmais (ārpakalpojumu sniedzēji)	07.04.2016
Seminārs par darba un vides aizsardzības prasībām un mežu apsaimniekošanas plānu, t.sk. par mežmalu apsaimniekošanu (ārpakalpojumu sniedzēji un uzņēmuma darbinieki)	26.08.2016
Seminārs par Meža sertifikācijas prasībām meža apsaimniekošanā (uzņēmuma darbinieki) ofisā	11.10.2017
Seminārs par Meža sertifikācijas prasībām meža apsaimniekošanā (uzņēmuma darbinieki) mežā	18.10.2017
Uzņēmuma darbinieku apmācība par darba drošību, pirmās palīdzības sniegšanu un ugunsdrošību	03.11.2017
Seminārs par FSC Mežu apsaimniekošanas plānu (uzņēmuma darbinieki)	03.11.2017
Seminārs "Darba un vides aizsardzības prasības FSC sertificēto mežu apsaimniekošanā" (uzņēmuma darbinieki un jaunaudzju ārpakalpojumu sniedzēji)	01.12.2017
Uzņēmuma darbinieku apmācība par FSC Koksnes piegādes ķēdi	04.12.2017
Uzņēmuma darbinieku apmācība par potenciālo biotopu noteikšanu	06.04.2018
Seminārs par sertifikāciju meža apsaimniekošanā (uzņēmuma darbinieki)	06.-07.09.2018
Seminārs par ātraudzīgo koku stādīšanu un kopšanu, plantāciju mežu apsaimniekošanas specifiku (uzņēmuma darbinieks Mārtiņš Seilis)	27.-28.09.2018
Seminārs par bioloģiski augstvērtīgu mežaudžu atpazīšanu (uzņēmuma darbinieki)	18.-19.10.2018
Seminārs par darba un vides aizsardzības prasībām jaunaudzju kopšanā (ārpakalpojumu sniedzēji un uzņēmuma darbinieki)	24.-25.10.2018
Uzņēmuma darbinieku apmācība par FSC Koksnes piegādes ķēdi	02.11.2018
Seminārs par FSC Mežu apsaimniekošanas plānu (uzņēmuma darbinieki)	02.11.2018
Seminārs par fonda sagatavošanu – cirsmu iestīgošanu (ārpakalpojuma sniedzēji un uzņēmuma darbinieki)	15.11.2018
Seminārs par bioloģiski augstvērtīgu mežaudžu atpazīšanu (daļa uzņēmuma darbinieku)	11.04.2019
Uzņēmuma darbinieku apmācība par darba drošību, pirmās palīdzības sniegšanu un ugunsdrošību	03.06.2019
Seminārs par darba un vides aizsardzības prasībām mežizstrādē (ārpakalpojumu sniedzēji un uzņēmuma darbinieki)	03.-04.09.2019
Meža ugunsapsardzības seminārs	06.09.2019
Uzņēmuma darbinieku apmācība par darba drošību, pirmās palīdzības sniegšanu un ugunsdrošību	05.02.2020
Apaļo kokmateriālu sortimentu kvalitātes prasības	23.01.2020
Mežaudzes krājas noteikšana un dabas vērtību identificēšana	15.01.2020
Aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanas iespējas	12.06.2020
Darba drošības un vides aizsardzības prasības meža apsaimniekošanā	04.09.2020
Bezpilotu lidaparātu lietošana	14.09.2020
Fsc piegādes ķēde	14.09.2020
Ūdens aizsardzības struktūru plānošana un ierīkošana meža meliorācijas sistēmu renovācijā	10.08.2021
Augsnes gatavošanas iespējas, atbilstošu sugu izvēle un mežaudzes tālākas attīstības scenāriji	11.08.2021
Darba drošības un vides aizsardzības prasības meža apsaimniekošanā	10.08.2021
Meža apsaimniekošanas plāns	09.09.2021
Seminārs par meža apsaimniekošanu un FSC prasībām	22.09.2021
Darba drošības un ugunsdrošības instruktāža	05.05.2022
Veiksmīgas komunikācijas pamati	06.-07.06 un 09-10.06.2022

Seminārs par fonda sagatavošanu – cirsmu iestigošanu (ārpakalpojuma sniedzēji un uzņēmuma darbinieki)	16.06.2022
Seminārs “Apaļo kokmateriālu kvalitātes prasības ražošanas procesā”	17.08.2022
Apmācības “Droši darba paņēmieni darbā ar motorzāģi un krūmgiezi”(ārpakalpojuma sniedzēji un uzņēmuma darbinieki)	29.-31.08 un 05.09.2022
FSC piegādes ķēde un Meža apsaimniekošanas plāns	13.09.2022
Bioloģiski vērtīgu mežu apsaimniekošana(seminārs)	26.10.2022
Pirmās palīdzības kursi	13.02-14.02.2023
Bioloģiski vērtīgu mežu apsaimniekošana(praktiskās apmācības mežā)	16.05.2023
FSC piegādes ķēde un Meža apsaimniekošanas plāns	13.09.2023

5.11.tabula. Ingka uzņēmumos plānotās apmācības.

Temats	Datums
Dabas aizsardzības prasības meža apsaimniekošanā	Mai.'2024
Ciršanas fonda gatavotāju apmācības	Jūn.'2024
Seminārs par darba drošības un vides aizsardzības prasībām mežizstrādē (ārpakalpojumu sniedzēji un uzņēmuma darbinieki)	Sep.'2024
Uzņēmuma darbinieku apmācība par FSC Koksnes piegādes ķēdi un MAP	Aug.'2024
Saraksts var tik papildināts	

6. Vides aizsardzības pasākumi

Meža apsaimniekotājs apzinās, ka neatbilstošas mežizstrādes rezultātā var tikt radīts būtisks kaitējums videi, tāpēc pirms meža nogabalu traucējošu darbību uzsākšanas tiek veikti ietekmes uz vidi novērtējumi, plānojot mežizstrādes aktivitātes un informācija tiek dokumentēta, izmantojot mežsaimniecisko darbu novērtēšanas anketas, un reģistrēta elektroniskā vidē. Par traucējošu darbību tiek uzskatīta Galvenā un krājas kopšanas cirte. Plānotās meža apsaimniekošanas darbības tiek pielāgotas, ņemot vērā ietekmes uz vidi vērtējuma rezultātus (piemērojot atbilstošākos izstrādes paņēmienus, tehniku, izstrādes laiku, pielāgojot pievešanas un izvešanas ceļus, veicot ietekmes mazināšanas pasākumus u.c.).

Lai nodrošinātu vides aizsardzības prasību ievērošanu, Ingka ikgadēji rīko apmācības. Tāpat ir izstrādātas rakstiskas vadlīnijas, kas ir saistošas dažādiem darbību veidiem (dabas vērtību saglabāšanai cirmās, augsnes un ūdeņu aizsardzībai, naftas produktu uzglabāšanai u.c.).

a) Saglabājamie koki un meža struktūras

Saglabājamo koku un meža struktūru izvēles principus regulē Ingka izstrādātas „prasības dabas aizsardzībai” (3.pielikums). Vadlīnijās minēto prasību izpilde ir saistoša visiem Ingka ietilpstošajiem mežu apsaimniekotājiem.

b) Sezonālie aizsardzības pasākumi

Lai samazinātu saimnieciskās darbības negatīvo ietekmi uz mežā mītošo putnu ligzdošanu atbilstoši LR Ministru kabineta noteikumiem Nr. 936 “Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā”:

- no 1. aprīļa līdz 30. jūnijam kopšanas cirti neveic līdz 10 gadu vecu priežu un lapu koku un līdz 30 gadu vecu egļu jaunaudzēs, izņemot jaunaudzēs, kuru vidējais augstums, skuju kokiem ir līdz 0,7 m, bet lapu kokiem - līdz metram.
- tiek ievēroti visi sezonālie ierobežojumi bufezonās, kas vaidotas retu putnu sugu ligzdošanas vietu aizsardzībai;

c) Ugunsdrošība

Ugunsdrošību mežā LR reglamentē Ministru kabineta noteikumi Nr. 82 „Ugunsdrošības noteikumi”.

Atbilstoši minētajiem noteikumiem Mežu apsaimniekotājs veic šādus profilaktiskus pasākumus:

- risu, kas ir dziļākas par 0,25 metriem izlīdzināšana līdz 1. maijam;
- novāc apaugumu un pielūžņojumu, kas var traucēt ugunsdzēsības transporta pārvietošanos.

Visos apsaimniekotāja meža īpašumos ir aizliegts dedzināt atkritumus un dedzināt ugunscurus:

- tuvāk par diviem metriem no augošiem kokiem;
- vietās, kur augsnes kūdras slānis ir biežāks par 0,5 metriem.

Laikposmā no 1. maija līdz 1. septembrim ir aizliegts krautnēt (uzglabāt) kaudzēs mežaudžu ciršanas atliekas, ja:

- kaudze atrodas tuvāk par 50 metriem no 10–40 gadus vecām skuju koku mežaudzēm, kuru platība ir lielāka par hektāru;
- 30 metru rādiusā ap kaudzi, kas atrodas tuvāk par 30 metriem no skuju koku mežaudzēm, kas vecākas par 40 gadiem, nav izcirsti un savākti pameža skuju koki, kuru augstums nepārsniedz sešus metrus.

Ugunsnedrošajā periodā aizliegts:

- kurināt ugunscurus mežā un purvos, izņemot īpaši ierīkotas vietas;
- nomest mežā, purvos vai uz tos šķērsojošiem ceļiem degošus vai gruzdošus sērkokciņus, izsmēķus un citus priekšmetus;
- bez saskaņošanas ar Valsts meža dienesta mežniecību veikt jebkuru dedzināšanu, kas, radot dūmus, var maldināt uguns novērošanas darba veicējus.

Mineralizēto joslu ierīkošana:

- mineralizētās joslas ierīko tehnikai pieejamās kvartālu stīgās (izņemot kvartālu stigas, kuras tiek izmantotas kā dabiskās brauktuves), kas šķērso par 50 hektāriem lielākas I, II vai III ugunsbīstamības klases mežaudžu kopas vietās (Piezīme – šobrīd mežu apsaimniekotājs nav apzinājis šāda veida mežaudžu kopas), kur augsnes kūdras slānis nav biežāks par 0,15 metriem. Mineralizētās joslas atjauno katru gadu un meža ugunsnedrošajā laikposmā uztur ugunsdrošā stāvoklī;
- atjaunojot skujkoku mežaudzes silā, mētrājā, lānā un viršu ārenī, kā arī ieaudzējot mežaudzes un plantāciju mežus, platības, kas lielākas par pieciem hektāriem, ar mineralizēto joslu palīdzību sadala daļās tā, lai neviena no tām nebūtu lielāka par pieciem hektāriem. Mineralizētās joslas atjauno katru gadu un ugunsnedrošajā laikposmā uztur ugunsdrošā stāvoklī.

Tāpat, ikdienas mežizstrādes darbu laikā, tiek kontrolēts, lai visās tehnikas vienībās, kas strādā mežā, ir darba kārtībā esoši ugunsdzēsāmie aparāti. Meža apsaimniekotājs uzņemas kontroli par šo noteikumu izpildi.

d) Reto, apdraudēto un izzūdošo sugu noteikšana un aizsardzība

Par pamatu reto, apdraudēto un izzūdošo sugu potenciālo dzīvotņu noteikšanai tiek izmantoti esošie taksācijas dati, atbilstoši valsts likumdošanai taksācijas dati tiek atjaunoti ne retāk kā reizi 20 gados, kā arī līdz ar jaunu meža īpašumu iegādi, ja nepieciešams. Tāpat, lai nodrošinātu reto, apdraudēto un izzūdošo sugu aizsardzību Meža apsaimniekotājs, pirms saimnieciskās darbības uzsākšanas veic lauka apmeklējumus un iepazīstas ar Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) datu bāzē esošo informāciju, kas

pieejama gan Ingka meža apsaimniekošanas informācijas sistēmā, gan DAP uzturētā sistēmā: <http://ozols.daba.gov.lv/pub/Life/>.

Identificēto reto, apdraudēto un izzūdošo sugu un dzīvotņu aizsardzība tiek veikta, vadoties pēc Augstvērtīgo mežu apsaimniekošanas principiem, kas izstrādāti atbilstoši LR likumdošanai, Ingka augstvērtīgo mežu apsaimniekošanas vadlīnijām un Sertifikācijas standartiem. Ja šādas dzīvotnes tiek identificētas Ingka valdījumā esošos mēža īpašumos, attiecīgās platības apsaimniekošanas mērķis tiek mainīts uz dabas aizsardzību.

Ingka vadītājs nodrošina darbiniekus ar apmācību materiāliem un apmācībām par sugu noteikšanu un nepieciešamajiem aizsardzības pasākumiem.

7. Pielikumi

1. Pielikums Saistošo starptautisko vienošanos un normatīvo aktu saraksts
2. Pielikums Apdraudēto sugu saraksts
3. Pielikums Dabas aizsardzības prasības
4. Pielikums Vadlīnijas augsnes un ūdeņu aizsardzībai meža apsaimniekošanā
5. Pielikums Vadlīnijas meža autoceļu būvniecībā, uzturēšanā un slēgšanā
6. Pielikums Meža platību kartēšanas un zemes robežu marķēšanas procedūra
7. Pielikums Prasības vides piesārņojuma samazināšanai un naftas produktu uzglabāšanai

1. pielikums Saistošo Latvijas normatīvo aktu un starptautisko vienošanos saraksts

[Valsts meža dienesta likums](#), pieņemts 25.11.1999.;

MK noteikumi [Nr.449 Valsts meža dienesta nolikums](#), pieņemti 30.07.2013.;

MK noteikumi [Nr. 392 Meža inventarizācijas veicēju sertifikācijas un sertificēto personu darbības uzraudzības kārtība](#), pieņemti 21.06.2016.;

MK noteikumi [Nr.76 Kārtība, kādā ar nekustamā īpašuma nodokli neapliek zemi, kuru aizņem atjaunotās vai ieaudzētās mežaudzes](#), pieņemti 11.02.2003.;

MK noteikumi [Nr.384 "Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi"](#), pieņemti 21.06.2016.;

MK noteikumi [Nr.647 Mežaudzes novērtēšanas kārtība](#), pieņemti 25.06.2009.;

MK noteikumi [Nr.308 Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi](#), pieņemti 02.05.2012.;

MK noteikumi [Nr.309 Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža](#), pieņemti 02.05.2012.;

MK noteikumi [Nr.238 Nacionālā meža monitoringa noteikumi](#), pieņemti 03.04.2012.;

MK noteikumi [Nr.774 Mežam nodarīto zaudējumu noteikšanas kārtība](#), pieņemti 17.12.2020.;

MK noteikumi [Nr.118 Kārtība, kādā valsts un pašvaldību institūcijas iesaistās mežu ugunsgrēku ierobežošanā](#), pieņemti 14.02.2006.;

MK noteikumi [Nr.776 Valsts meža zemes atsavināšanas kārtība](#), pieņemti 19.09.2006.;

Mk noteikumi [Nr.889 Noteikumi par atmežošanas kompensācijas noteikšanas kritērijiem un atlīdzināšanas kārtību](#), pieņemti 18.12.2012.;

Mk noteikumi [Nr.935 Noteikumi par koku ciršanu mežā](#), pieņemti 18.12.2012.;

Mk noteikumi [Nr.936 Dabas aizsardzības noteikumi meža apsaimniekošanā](#), pieņemti 18.12.2012.;

Mk noteikumi [Nr.947. Noteikumi par meža aizsardzības pasākumiem un ārkārtējās situācijas izsludināšanu mežā](#), pieņemti 18.12.2012.;

Mk noteikumi [Nr.159 "Noteikumi par meža reproduktīvo materiālu"](#) pieņemti 26.03.2013.;

MK noteikumi [Nr.177 "Ģenētisko resursu mežaudžu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtība"](#) pieņemti 02.04.2013.;

[Medību likums](#), pieņemts 08.07.2003.

Mk noteikumi [Nr.1455 "Medību saimniecības attīstības fonda nolikums"](#), pieņemts 10.12.2013.

Mk noteikumi [Nr.1194 "Kārtība, kādā nosaka maksu par medību tiesību izmantošanu valstij piekritošās vai piederošās medību platībās"](#), pieņemti 29.10.2013.

MK noteikumi [Nr.1482 "Medības reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumu radīto zaudējumu un nelikumīgi iegūtās medību produkcijas vērtības atlīdzināšanas noteikumi"](#), pieņemti 17.12.2013.

MK noteikumi [Nr.1483 "Savvaļā dzīvojošo medījamo dzīvnieku piebarošanas noteikumi"](#), pieņemti 17.12.2013.

Mk noteikumi [Nr.421 "Medību noteikumi"](#), pieņemti 22.07.2014.;

MK noteikumi [Nr. 82 „Noteikumi par valsts nodevu par mežsaimnieciskām un medību darbībām”](#), pieņemti 11.02.2014.

Mk noteikumi [Nr.269 "Noteikumi par medījamo dzīvnieku nodarīto zaudējumu noteikšanu un medību koordinācijas komisijām"](#), pieņemti 26.05.2014.;

[Medījamo dzīvnieku populāciju stāvokļa novērtēšanas un pielaujamā nomedīšanas apjoma noteikšanas metodika](#), pieņemta 20.06.2018.;

Mk noteikumi [Nr.567 "Noteikumi par mednieku un medību vadītāju apmācību un eksamināciju, kā arī medību dokumentu izsniegšanu un anulēšanu"](#). pieņemti 23.09.2014.;

[Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām](#), pieņemts 02.03.1993.;

MK noteikumi [Nr.264 Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi](#) pieņemti 16.03.2010.;

[Aizsargjoslu likums](#), pieņemts 05.02.1997.;

MK noteikumi [Nr.63 Meža aizsargjoslu ap pilsētām noteikšanas metodika](#), pieņemti 04.02.2003.;

MK noteikumi [Nr.306 Noteikumi par ekspluatācijas aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm noteikšanas metodiku lauksaimniecībā izmantojamās zemēs un meža zemēs](#), pieņemti 02.05.2012.;

MK noteikumi [Nr.406 Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika](#), pieņemti 03.06.2008.;

MK noteikumi [Nr.392 Kultūras pieminekļu aizsargjoslas \(aizsardzības zonas\) noteikšanas metodika](#), pieņemti 15.07.2003.;

[Augu aizsardzības likums](#), pieņemts 17.12.1998.;

[Sugu un biotopu aizsardzības likums](#), pieņemts 16.03.2000.;

MK noteikumi [Nr.396 Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu](#), pieņemti 14.11.2000.;

MK noteikumi [Nr.940. Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu](#), pieņemti 18.12.2012'.

[Valsts civildienesta likums](#), pieņemts 07.09.2000.;

[Par koku un apaļo kokmateriālu uzskaiti darījumos](#), pieņemts 16.12.2004.;

[Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likums](#), pieņemts 02.06.2005.;

[Lauksaimniecības un lauku attīstības likums](#), pieņemts 07.04.2004.;

MK noteikumi [Nr.171 Par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides, klimata un lauku ainavas uzlabošanai 2014.–2020.gada plānošanas periodā](#), pieņemti 07.04.2015.;

[Par kultūras pieminekļu aizsardzību](#), pieņemts 12.02.1992.;

[Teritorijas attīstības plānošanas likums](#), pieņemts 13.10.2011.;

Likums [Par kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās teritorijās](#), pieņemts 04.04.2013.

MK noteikumi [Nr.1051 Zinātniskās izpētes mežu apsaimniekošanas un uzraudzības kārtība](#),

MK noteikumi [Nr.123. Noteikumi par parku un mežaparku izveidošanu mežā un to apsaimniekošanu](#),

MK noteikumi [Nr.98. Noteikumi par meža apsaimniekošanu iežogotā meža platībā, kas izveidota dzīvnieku turēšanai nebrīvē](#)

MK noteikumi [Nr.744 Noteikumi par koku un apaļo kokmateriālu uzskaiti](#)

MK noteikumi [Nr.118 Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi ierīko mežā, kā arī izsniedz atļauju tās ierīkošanai](#)

Saistošo starptautisko vienošanos saraksts

Nosaukums	Spēkā no	Latvijā spēkā no
Convention for the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats, Bern, 1979 (Bernes 1979. gada Konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dzīvotņu aizsardzību)	17.12.1996.	01.05.1997.
Bonn Convention On Conservation of Migratory Species of Wild Animals, Bonn, 1979 (Bonnas 1979. gada Konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību)	11.03.1999.	01.07.1999.
Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES) Washington (CITES (Vašingtonas) 1973. gada Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām)	17.12.1996.	12.05.1997.
Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context (Espoo, 1991) (Espo 1991. gada 25. februāra Konvencija par ietekmes uz vidi pārrobežu kontekstā)	01.07.1998.	29.11.1998.
Convention on the Protection of Marine Environment of the Baltic Sea Area, Helsinki, 1974 and 1992 (Helsinku 1974. gada un 1992. gada Konvencijas par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību)	03.03.1994.	10.03.1994.
Convention No. 87 "On the Freedom of Associations and the Right to Join into Organisations" (Konvencija "Par asociāciju brīvību un tiesību aizsardzību apvienojoties organizācijās", Nr. 87)	1948	27.01.1993.
Convention No. 151 "On Labour Relations" (Konvencija "Par darba attiecībām" Nr. 151)	1978.	27.01.1993.
Convention No. 158 "On Terminating Labour Relations at the Employer's Initiative" (Konvencija "Par darba attiecību pārtraukšanu pēc uzņēmēja iniciatīvas" Nr. 158)	02.06.1982. (25.08.1995.)	25.08.1995
Convention No. 155 "On Labour Safety, Health Protection and Work Environment" (Konvencija "Par darba drošību un veselību un darba vidi" Nr. 155)	03.06.1981. (03.06.1981.)	25.08.1995
Convention No. 81 "On Labour Inspection in the Industry and Trade" (Konvencija "Par darba inspekciju ražošanā un tirdzniecībā" Nr. 81)	11.07.1947. (25.08.1995.)	25.08.1995
Convention No.148 "On Work Environment" (Konvencija "Par darba vidi" Nr. 148)	20.06.1977. (08.03.1994.)	08.04.1994.
Convention No. 154 "On Supporting Collective Negotiations" (Konvencija "Par kolektīvo pārrunu atbalstīšanu" Nr. 154)	03.06.1981. (25.08.1995.)	25.08.1995

2. pielikums Apdraudēto sugu saraksts

Latvijas apdraudēto sugu datubāze ir atrodama CITES konvencijā iekļauto sugu datubāzē un Starptautiskās dabas un dabas resursu aizsardzības savienības (IUCN) veidotās apdraudēto dzīvnieku un augu ikgadējās Sarkanās grāmatas versijā internetā:

- <http://www.cites.org/eng/resources/species.html>
- <http://www.daba.gov.lv>
- MK noteikumi Nr. 350 “Par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu”
- MK noteikumi Nr. 940 “Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu”

3. pielikums Dabas aizsardzības prasības

Saglabājamo (ekoloģisko) koku saglabāšana cīsmā

Cirtēs ir jāsaglabā dabiskam mežam raksturīgas struktūras:

- galvenajācirtē jāsaglabā vidēji 10 augt spējīgi koki uz vienu cīsmas ha;
- atstātie koki jāsaglabā neatkarīgi no to stāvokļa turpmāko aprites ciklu laikā;
- ja iespējams, šādi koki ir jāatstāj grupās, saudzējot pamežu un paaugu ap tiem;
- slapjos lapu koku mežos (dumbrājs, liekņa, slapjā gārša, slapjais vēris, kā arī niedrājs, kur dominē melnalksnis), atstājamo dzīvo koku skaits – vismaz 30 uz 1 ha un veidojamas saglabājamo koku grupas.

Par saglabājamiem uzskatāmi koki, kas ir

- augt spējīgi iepriekšējās paaudzes koki – vai, ja tādu nav, – augt spējīgi koki, kuru caurmērs lielāks par valdošās koku sugas koku vidējo caurmēru nogabalā.

Vēlams, lai iepriekš minētie saglabājami koki atbilstu vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

- koki no iepriekšējā aprites cikla;
- ozoli, liepas, priedes, oši, gobas, vīksnas, kļavas, skābarži, melnalkšņi, apses un bērzi;
- vecākie un lielāko dimensiju koki ar plašu, labi attīstītu vainagu;
- koki ar dobumiem;
- koki ar deguma rētām;
- koki ar lielām ($D > 50$ cm) putnu ligzdām un koku rindu (15-20 m) ap tiem.

Saglabājamus kokus neizvieto ekspluatācijas aizsargjoslās, ja tas ir iespējams. Ja ekspluatācijas aizsargjosla ir platāka par 50 metriem, tad saglabājamus kokus nesaglabā objektam tuvākajos 50 metros.

Mežaudzēs, kas vecākas par 30 gadiem, pēc meža ugunsgrēka saglabājamās neskartas atsevišķas izdzīvojušo vai bojā gājušo koku grupas, t.sk., lielāko dimensiju izdzīvojušie vai bojā gājušie koki. (Nosacījums netiek piemērojamt plantācijām).

Kritalu un sausu stāvošo koku atstāšana cīsmā

Cīsmās, kurās ir krituši, nolauzti, vai stāvoši sausi koki, tie jāsaglabā, ievērojot nosacījumus:

- Koki, kuru diametrs 1,3m augstumā no sakņu kakla vai lūzuma vietā ir lielāks par 50cm;
- Saglabā ne mazāk kā 5 stumbrus vai to daļas mirušās koksnes (caurmēra kailcirtē vismaz 10 kokus) uz 1 ha, dodot priekšroku lielu dimensiju (> 50 cm diametrā) mirušai koksnei;
- Ja cīsmā saglabātās mirušās koksnes kopējais apjoms pārsniedz 5 stumbrus vai to daļas (caurmēra kailcirtē 10 kokus) vidēji uz ha, pārējo sauso koksni var saimnieciski izmantot;
- Stāvošus sausus vai trupējušus kokus nesaglabā ekspluatācijas aizsargjoslās un citur, ja tie rada bīstamību darba izpildes laikā;
- Ja stāvoši sausi koki atrodas tuvāk nekā atstājamā koka augstuma attālumā no ceļiem, dzelzceļiem, elektrolīnijām, citām gaisa pārvada līnijām, sabiedrībai nozīmīgām vietām un, ja tas ir tehnoloģiski iespējams, tos saglabāt kā augstos celmus (3-5m). Ja tas nav tehnoloģiski iespējams - nozāgēt un novietot paralēli pievešanas ceļam;
- Trupējuši mīksto lapu koku stubeņi ir uzskatāmi par bīstamiem, tie ir jānozāgē un jāsaglabā cīsmā;
- Lai ierobežotu sakņu trupi izraisošās sēnes *Heterobasidion annosum* iespējamo izplatību, saimnieciski izmantot ieteicams sauso egles koksni (zem 50 cm diametrā).
- Dabas aizsardzībai nozīmīgās teritorijās saglabājamās sausās koksnes daudzumu var palielināt;

- Īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (dabas liegumos, dabas parkos), ja individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos nav teikts citādi, sauso kokus saglabāt vismaz 20m³ vidēji uz cirsmas ha;
- Medņu riestu vietās saglabā kritušus, nolauztus vai stāvošus sausus kokus, kuru diametrs ir lielāks par 25 cm - vismaz 20 stumbrus vai to daļas uz ha;
- Sauso kokus vēlams saglabāt vienā vai vairākās grupās;
- Degušās audzēs, kas degšanas brīdī bijušas vecākas par 30 gadiem, saglabāt izdzīvojušos kokus grupās vai izklaidus, kā arī mozaīkas veidā izvietotas grupas ar atmirušiem kokiem.

Ekoloģisko vērtību saglabāšana

- Cērtot kokus, saglabā visu apaugumu, kritalas un sausokņus ap avotiem, avoksnājiem un mikroieplakās (reljefa pazeminājumos ar izteikti palielinātu mitrumu un raksturīgu veģetāciju), kā arī saglabājamo koku grupās;
- Saglabā pameža un paaugas grupas ap lapsu un āpšu alu sistēmām, kā arī šajās vietās neplāno pievešanas ceļus un krautuves vietas;
- Mežmalās (pārejas josla no meža uz lauksaimniecībā izmantojamu zemi, ūdenstilpi, purvu, lauci vai pārplūstošu klajumu, kuri lielāki par diviem hektāriem), mežaudzes daļā, kuras platums ir vienāds ar pusi no valdaudzes koku vidējā augstuma:
 - saglabā daļēju apaugumu (pamežu, paaugu) tādā apjomā, kas netraucē darba aizsardzības prasību ievērošanu;
 - saglabājami sausokņi ar $D > 25\text{cm}$ un atsevišķi pameža sugu īpatņi;
 - var izvietot saglabājamus (ekoloģiskos) kokus.
- Saglabā meža robežjoslas gar dabiskiem ūdensobjektiem vismaz 10 m platumā, bet meža robežjoslas gar lašveidīgo zivju ūdeņiem - vismaz 25 m platumā, ņemot vērā reljefu - palienes robežas, krastu nogāzes, kā arī mežaudzes koku sastāva atšķirības no apkārtējā meža masīva. Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslā/ierobežojuma joslā neveic koku ciršanu, ja nogāzes slīpums ir lielāks par 30 grādiem. Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās neierīko tehnoloģiskos koridorus kokmateriālu pievešanai;
- Saglabā apaugumu gravās, ap gravām, kritenēm, iežu atsegumiem un dižakmeņiem - vismaz 10 m platumā;
- Tiek saglabāti aizsargājamie koki, jeb dižkoki un teritorijas ap tiem un potenciālie dižkoki. Teritorijā ap aizsargājamiem kokiem saglabā dabisko zemsedzi, būtiski neizmainītus vides apstākļus, nenovieto kokmateriālus vai zaru kaudzes, neveic augsnes gatavošanu un meža atjaunošanu aizsargājamā koka vainaga projekcijā un 10 m platā joslā ap vainaga projekciju.

Kultūras pieminekļi

- Meža darbu laikā saglabā atzīmētos, kā arī iepriekš neidentificētos dabas un kultūras mantojuma objektus (lieli akmeņi, īpatnēji koki, pieminekļi, piemiņas zīmes u.c.);
- Iespēju robežās saglabā vēsturiskās mājvietas, ar tām saistītos apstādījumus un alejas;
- Kultūras pieminekļa teritorijā neveido pievešanas ceļus, kokmateriālu krautuves un neveic citus darbus, kas var ietekmēt (bojāt) augsnes virskārtu;
- Ievēro Nacionālā Kultūras mantojuma pārvaldes izsniegtos īpašos norādījumus darbiem kultūras pieminekļos un to aizsargjoslās, ja tādi izsniegti.

Mežsaimniecisko darbu termiņu ierobežojumi

- No 1. aprīļa līdz 30. jūnijam neveic mežaudžu kopšanu līdz 10 gadus vecās priežu un lapu koku mežaudzēs un līdz 30 gadus vecās egļu mežaudzēs, izņemot, ja skuju koku mežaudžu vidējais augstums ir līdz 0,7 m, bet lapu koku - līdz 1,0 m;
- Koku ciršanu, augsnes sagatavošanu un meža atjaunošanu ar motorizētu tehniku neveic dabas vērtību koncentrācijas teritorijās, kā arī purvu, ezeru salās, meža puduros, palienēs un aizsargjoslās ap purviem, baltalkšņu mežaudzēs virszemes ūdensobjektu aizsargjoslā/ierobežojuma joslā no 1. aprīļa līdz 30. jūnijam;
- Mežsaimniecisko darbību neveic īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (ja individuālajos noteikumos nav noteikts citādi) no 15. marta līdz 31. jūlijam, izņemot ugunsdrošības, ugunsdzēsības pasākumus, bīstamo koku novākšanu (dabas liegumos, dabas parkos, aizsargājamo ainavu apvidos), meža atjaunošanu, jaunaudžu kopšanu, kurās skuju koku vidējais augstums ir līdz 0,7 m, bet lapu koku - līdz 1,0 m (dabas parkos, aizsargājamo ainavu apvidos). Šī punkta prasība neattiecas uz Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta neitrālo un ainavu aizsardzības zonu;
- Galveno cirti neveic:
 - Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes ierobežotas saimnieciskās darbības joslā no 1. aprīļa līdz 30. septembrim;
 - mežos pilsētu teritorijās no 15. aprīļa līdz 30. jūnijam.
- Mežsaimniecisko darbību, izņemot meža atjaunošanu ar rokas darba rīkiem, mikroliegumu buferzonās neveic:
 - mednim, melnajam stārķim, melnajai klijai, sarkanajai klijai, zivju ērglim, čūskērglim, vidējam ērglim, mazajam ērglim, lielajam piekūnam, ūpim, vistu vanagam, zaļajai vārnai un meža balodim no 1. marta līdz 31. jūlijam;
 - jūras ērglim un klinšu ērglim no 1. februāra līdz 30. oktobrim.
- Jaunaudžu kopšanu teritorijās dzīvotnes aizsardzībai neveic:
 - melnajam stārķim, melnajai klijai, sarkanajai klijai, zivju ērglim, čūskērglim, vidējam ērglim, mazajam ērglim, lielajam piekūnam, ūpim, vistu vanagam, zaļajai vārnai un meža balodim no 1. marta līdz 31. jūlijam;
 - jūras ērglim un klinšu ērglim no 1. februāra līdz 31. oktobrim;
- Medņu rieta vietas un medņu aizsardzībai izveidota mikrolieguma apsaimniekošanu neveic no 1. februāra līdz 31. augustam, ja sugu un biotopu aizsardzības eksperts konkrētajā gadījumā nav noteicis citādi.

4. pielikums Vadlīnijas augsnes un ūdeņu aizsardzībai meža apsaimniekošanā

Augsnes bojājumu samazināšana

Lai mazinātu augsnes bojājumus un ūdens piesārņojumu, ievēro šādas prasības:

- Cirmsas tehnoloģiskajā kartē atzīmē galvenos un otršķirīgos ceļus, pievešanas ceļus, krautuves, lielas meliorācijas sistēmas, tiltus ūdenskrātuvju šķērsošanas vietās, buferzonas un aizsargājamās teritorijas.
- Pievešanas ceļos cirmās un ārpus tām, darbu izpildītājs veic pasākumus, lai mazinātu, risu veidošanos darbu izpildes laikā.
- Jāpievērš uzmanība pievešanas apstākļiem. Cirmsas izstrādes laika plānošanā, ņem vērā augsnes nestspēju katrā no meža tipiēm;
- Kopšanas ciršu izstrādē nav pieļaujama tehnika, kuru tās ražotājs nav paredzējis darbam kopšanas cirtēs.
- Pirms cirmsas izstrādes apseko cirmsas teritoriju un atzīmē cirmsas skicē lokālās mitrās ieplakas. Pievešanas ceļu un tehnoloģisko koridoru izvietojuma plānošanu veic tā, lai, ja iespējams, izvairītos no mitru ieplaku šķērsošanas.
- Pievešanas ceļam no cirmsas līdz krautuvei jābūt pēc iespējas īsākam un sausākās vietās plānotam. Tas mazinās darbu izmaksas un iespējamo augsnes bojājumu platību.
- Pievešanas ceļu ierīkošana un pārvietošanās ar tehniku aizliegta gravās, kriteņu, noslīdeņu, iežu atsegumu vietās un 10 metru platā joslā no to augšējās malas. Prasība attiecas uz gravām, kuras ir vismaz 15 metru dziļas, 10 metru platas un kuru nogāzes slīpums ir vismaz 30 grādu.
- Ar tehniku pārvietojas tikai pa plānotajiem kokmateriālu pievešanas ceļiem vai tehnoloģiskajiem koridoriem. Pārvietoties ārpus pievešanas ceļiem pieļaujams tikai izņēmuma gadījumos.
- Izvairās no ūdensteču šķērsošanas, kur vien tas ir iespējams. Ja nav iespējams izvairīties, ūdensteci šķērso vienā vietā, vai pēc iespējas mazākā skaitā vietu.
- Ja cirmā ir nogāzes, kuras pārvarot tehnika izbuksē un rada būtiskus augsnes bojājumus, tehnikas pārvietošanās virzienu izvēlas lejā no nogāzes. Šādu tehnikas pārvietošanās virzienu izvēlas, ja pastāv iespēja apbraukt nogāzi pa lēzenāku vietu.
- Izvairās plānot pievešanas ceļus vietās, kur risas var radīt mākslīgu ūdensteci.
- Kopējais pievešanas ceļu aizņemtā platībā cirmā nedrīkst pārsniegt 20 % no kopējās cirmsas platības.
- Kopšanas un sanitārās cirtes cirmās pēc mežizstrādes darbu beigšanas par 20 centimetriem dziļāku risu kopgarums nedrīkst pārsniegt 100 metrus uz hektāra.
- Ceļos bez mākslīgā seguma, meža stigās un meža meliorācijas grāvju atbērtnēs par 25 centimetriem dziļākas risas, kas izveidojušās no 1.septembra līdz 1.aprīlim, izlīdzina līdz 1.maijam. Ja laika apstākļu dēļ ceļu pārvaldītājs tā pārziņā esošajos ceļos ir noteicis pārvietošanās ierobežojumus vai risas nav iespējams tehniski izlīdzināt meža ceļa stāvokļa dēļ, tās izlīdzina ne vēlāk kā divu nedēļu laikā pēc ierobežojumu atcelšanas vai pēc meža ceļa tehniskā stāvokļa uzlabošanās, bet ne vēlāk kā līdz 1.jūlijam.
- Ceļos bez mākslīgā seguma, meža stigās un meža meliorācijas grāvju atbērtnēs par 25 centimetriem dziļākas risas, kas izveidojušās no 1.aprīļa līdz 1.septembrim, izlīdzina divu mēnešu laikā pēc kokmateriālu aizvešanas no krautuves mežā.
- Izvairās plānot kokmateriālu krautuves vietās ar zemu augsnes nestspēju, kad augsne nav sasalusi vai izkaltusi.

Ūdens aizsardzība

- Pēc darbu beigšanas nav pieļaujams atstāt ar ciršanas atliekām vai tehnikas radītām risām aizsprostotas ūdensteces vai grāvjus.
- Nav pieļaujams, ka no risām veidojas mākslīgas ūdens teces, kas ieplūst dabiskajās ūdenstecēs, ūdenstilpēs, grāvjos vai izveido applūdušas teritorijas.
- Jānovērš pa pievešanas ceļa risām stumtā saduļķotā ūdens ieplūšana grāvjos, upēs vai citās ūdenstilpēs.
- Ja pa pievešanas ceļa risām ar tehniku tiek stumts humusu saturošs saduļķots ūdens, rīkojas šādi:
 - ja ar tehniku stumtā ūdens daudzums ir liels, ūdens plūsmas mazināšanai uz pievešanas ceļa, atsevišķās vietās, izveido biezus zaru klājumus vairāku metru garumā. Šādi zaru klājumi veido barjeras, kas mazina stumtā ūdens plūsmu;
 - pirms ūdensteču, grāvju vai citu ūdenstilpju šķērsošanas uz pievešanas ceļa izveido zaru klājumu. Zaru klājumu veido tik garu, lai tas pilnībā novērstu saduļķotā ūdens ieplūšanu ūdenstecēs, grāvjos vai citās ūdenstilpēs.
- Pievešanas ceļiem šķērsojot grāvjus vai ūdensteces, ja ūdenstece nav liela, tajos ieklāj kokmateriālus un pa virsu ciršanas atliekas.
- Lai nedeformētu grāvja vai ūdensteces malas, kokmateriālus un ciršanas atliekas ieklāj 3-4 m aiz abām grāvja vai ūdensteces malām.
- Ja grāvī vai ūdenstecē ir liela ūdens plūsma, veido pagaidu šķērsojumus (tiltus):
 - pārlietot pāri grāvim vai ūdenstecei resnākos kokmateriālus, izveido pamata sijas, kurām virsū noklāj tievākos kokmateriālus un ciršanas atliekas;
 - izmantojot speciālo plastmasas caurules, kuras ieklāj grāvī vai ūdenstecē un virsū noklāj ciršanas atliekas.
- Pēc darbu beigšanas grāvjus un ūdensteces atbrīvo no kokmateriāliem, ciršanas atliekām un atjauno normālu ūdens plūsmu.
- Ja pēc mežizstrādes darbiem seko augsnes gatavošana, un augsnes gatavošanas tehnikai būs nepieciešams tilts grāvju vai ūdensteču šķērsošanai, pēc mežizstrādes darbu beigšanas rīkojas šādi:
 - No kokmateriāliem izveidotos pagaidu tiltus saglabā;
 - Ja tika veidots šķērsojums ieklājot kokmateriālus grāvī, un nākamajiem darbu izpildītājiem būs tehniskas iespējas izveidot šķērsojumu, kokmateriālus izceļ ārā un novieto grāvja malā;
 - Minētos šķērsojumus saglabā tikai ar Ingka darbinieka, kurš izsniedzis darba uzdevumu, atļauju.

5. pielikums Vadlīnijas meža autoceļu būvniecībā, uzturēšanā un slēgšanā

1. Meža infrastruktūras objekti (turpmāk MIO) lietojami atbilstoši to paredzētajām funkcijām.
2. Meža autoceļi (turpmāk MAC) ekspluatējami ņemot vērā to projektēšanā pieņemto aprēķina slodzi uz transportlīdzekļa maksimāli noslogoto asi – 10 t, kā arī transportlīdzekļa kravas īpatnības, ceļa tehnisko stāvokli un meteoroloģiskos apstākļus.
3. Maksimāli atļautā pilnā masa ir 52 tonnas, ja konkrētā ceļa posmā nav noteikts savādāk.
4. Smagajiem kravas transportlīdzekļiem maksimālais braukšanas ātrums meža autoceļos - 30 km/h. Braukšanas laikā ņemt vērā ceļa parametrus, pārredzamību, ceļa stāvokli, transportlīdzekļa kravas īpatnības, kokmateriālu krautuvju izvietojumu un meteoroloģiskos apstākļus.
5. Viegļajiem automobiļiem, pārvietojoties pa meža autoceļiem un izvēloties braukšanas ātrumu, ņemt vērā ceļa parametrus, pārredzamību, ceļa stāvokli, kokmateriālu krautuvju izvietojumu un meteoroloģiskos apstākļus.
6. Kokmateriālu transportēšanas intensitāte jāizvēlas atbilstoši ceļa nestspējai konkrētajā brīdī.
7. Meža autoceļos aizliegts:
 - 7.1. neievērot CSN;
 - 7.2. veikt darbības, kuru rezultātā tiek būtiski bojāti vai iznīcināti MAC elementi:
 - 7.2.1. ceļa sega,
 - 7.2.2. ceļa konstruktīvās kārtas,
 - 7.2.3. tilti un caurtekas,
 - 7.2.4. cits aprīkojums;
 - 7.3. veikt darbības, kuru rezultātā tiek bojāts vai iznīcināts MAC aprīkojums:
 - 7.3.1. ceļazīmes,
 - 7.3.2. atvairbarjeras,
 - 7.3.3. vārti,
 - 7.3.4. cits aprīkojums;
 - 7.4. aizsprostot ceļa brauktuvi, nomales un ceļu inženierbūves;
 - 7.5. izmantot ceļa nomali autotransporta braukšanai un stāvēšanai;
8. Ja saimnieciskās darbības rezultātā meža infrastruktūras objekts ticis piegrūžots, piesārņots vai bojāts, tas atbrīvojams no piegrūžojuma vai piesārņojuma, radušies bojājumi novēršami.
9. Ja transportlīdzeklis ir uzsācis kokmateriālu uzkraušanas darbus, tādā veidā aizšķērsojot brauktuvi, tad pārējiem transportlīdzekļiem jāpagaida kraušanas darbu pabeigšana.
10. Konstatējot meža infrastruktūras objektos apstākļus, kas apdraud satiksmes drošību, vai MAC funkcionēšanu, par to nekavējoties ziņojams meža infrastruktūras objekta pārvaldītājam, un ar iespējamiem līdzekļiem (piemēram, labi saskatāms un kontrastējošs audums, papīrs vai atstarotājs) apzīmējama meža infrastruktūras lietotājus apdraudošā vieta.
11. Ja apdraudošās vietas apzīmēšana nenodrošina drošu MAC ekspluatāciju vai satiksmes drošību Mežu apsaimniekotājs, atkarībā no MAC piederības līdz apdraudējuma novēršanai slēdz, vai ierosina slēgt MAC.
12. Pirms MAC būvniecības vai rekonstrukcijas darbību uzsākšanas vienmēr tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums.

6. pielikums Meža platību kartēšanas un zemes robežu ierīkošanas norādījumi

Vispārējie jautājumi

Procedūra izstrādāta, lai nodrošinātu vienotas zemes vienību robežu identifikācijas un robežzīmju ierīkošanas prasības Ingka esošo dalībnieku nekustamajos īpašumos.

Izmantotie normatīvie akti.

1. Nekustamā īpašuma valsts kadastra likums. Pieņemts 2005. gada 1. decembrī.
2. Ministru kabineta noteikumi Nr.1019 Zemes kadastrālās uzmērīšanas noteikumi. Pieņemti 2011. gada 27. decembrī
3. Civillikums. Trešā daļa. Lietu tiesības. Pieņemts 1937. gada 28. janvārī.

Robežu ierīkošana.

1. Robežu ierīkošanas darbi (robežzīmes, vizūras) ir jāveic 3(trīs) mēnešu laikā no robežu noteikšanas akta parakstīšanas brīža, taču to ierīkošanas laiks nedrīkst būt ilgāks par zemes robežplāna projekta iesniegšanas brīdi. Terminā netiek ieskaitīts laika periods, kad robežzīmju ierīkošana nav iespējama nelabvēlīgo laika apstākļu dēļ.

Platību kartēšana

1. Uzmērot zemes vienību, katrai zemes vienībai sagatavo zemes robežu plānu, situācijas plānu un aprūtinājumu plānu kā atsevišķus dokumentus.
2. Plāns ir abpusīgi noformēts dokuments, kas sastāv no titullapas A4 formātā un grafiskā attēlojuma A4 vai A3 formātā. Plānu sagatavo, pamatojoties uz zemes kadastrālajā uzmērīšanā iegūtajiem tehniskajiem datiem. Ja plāna grafisko daļu nav iespējams sagatavot uz vienas A3 formāta lapas, grafisko attēlojumu izvieto uz vairākām lapām, norādot lapu izvietojuma shēmu.

Robežzīmju ierīkošana

1. Robežzīmju vietas iezīmē un robežu vizūras apvidū nosprauž mērniecības darbu izpildītājs (mērnieks). Robežzīmju ierīkošanas laiks tiek noteikts robežu noteikšanas aktā.
2. Pievienojoties ierādītām robežām, kopējie robežpunkti jāuzmēra.
3. Caurules vai stieņus ierok 0.5m dziļumā, atstājot 0.3m caurules(stieņa) virs zemes kupicas izveidošanai, bet vietās, kur apdraudēta, to saglabāšanās – cauruli (stieni) ierok 0.3m zem zemes virsmas, neparedzot kupicas izveidošanu.
4. Ierīkojot robežzīmes, ap krustakmeņiem, dzelzsbetona stabiem, mūra stabiem, metāla caurulēm un stieņiem rok riņķveida grāvīti, kura iekšmala atrodas vismaz 75 cm attālumā no robežzīmes centra. Grāvīša dziļums – 30 cm, platums zemes virsmas līmenī – 50 cm, grāvīša dibena platums – 20 cm. Ap robežzīmi veido 30 cm augstu grunts uzbērumu. Ja kupica jāveido pilsētās un ciemos, to veido ar 1 m diametru
5. Zemes vienības robežas nostiprina apvidū ar patstāvīgām robežzīmēm, kuras ierīko:
 - Robežu pagriezienu punktus;
 - vietās, kur robežas pievienojas vai atzarojas no ūdenstecēm un (vai) ūdenstilpēm;
 - valsts autoceļu un pagastu ceļu nodalījuma joslas pagriezienu punktus ceļa posmos caur ciemu, vasarnīcu un dārzkopības apbūves teritorijām un vietās, kur autoceļa nodalījuma joslai ir paplatinājumi vai sašaurinājumi;
 - dzelzceļa nodalījuma joslas pagriezienu punktus.
6. Ja robežzīmes ierīkošanas vietā ierīkota valsts ģeodēziskā zīme, par robežzīmi apvidū nosaka valsts ģeodēzisko zīmi.
7. Ja īpašuma robeža iet pa kvartālstīgu, tad uz kvartālstīgas tiek ierīkotas slēptās robežzīmes, un papildus kvartālstīgas malā tiek ierīkots nostiprināts robežpunkts vietās, kur atiet cits īpašums.

8. Robežzīmes neierīko un nenostiprina robežu pagriezienu punktos:
- gar ūdensteču un (vai) ūdenstilpju krastiem;
 - ūdenstecēs un (vai) ūdenstilpēs;
 - zem būvēm, būvju stūros, purvos un citās nepieejamās vietās.
9. Par robežzīmēm izmanto:
- krustakmeņus – vismaz 60 kg smagus laukakmeņus ar 6 cm garu un 0,5 cm dziļu krustveida iekalumu robežzīmes centrā;
 - dzelzsbetona stabus – 130 cm garus stabus ar minimālo šķērsriezumu 10 x 10 cm un staba apakšā cilpā ievietotu šķērsi;
 - metāla caurules, stieņus – 80 cm garas caurules, stieņus ar diametru no 2 līdz 3cm un apakšgalā piestiprinātu šķērsi;
 - metāla stieņus un tapas cietajā segumā (piemēram, flīzes, asfaltbetons, cementbetons), kuru garums ir 8–50 cm;
 - metāla caurules, stieņus un tapas gruntī, kuru garums ir 50–80 cm;
 - žoga stabus – neatkarīgi no to izmēriem;
 - būves stūrus
 - 0.8m garas plastikāta caurules ar šķērsriezuma diametru no 3cm līdz 5cm un apakšgalā piestiprinātu šķērsi.

7. pielikums Prasības vides piesārņojuma samazināšanai un naftas produktu uzglabāšanai

Prasības tehnikai un motorinstrumentiem

- Izpildot meža darbus, nav atļauts piesārņot augsni un ūdeņus. Meža darbos iesaistītajai tehnikai un motorinstrumentiem jābūt bez eļļas, degvielas un tehnisko šķidrumu noplūdēm. Ja konstatē noplūdes, darbus nekavējoties pārtrauc un veic remontu.
- Zāģu ķēdes eļļošanai izmantojami eļļošanas līdzekļi, kas bioloģiski noārdās.

Prasības atkritumu apsaimniekošanai

- Izpildot meža darbus nav atļauts piesārņot augsni un ūdeņus ar sadzīves vai bīstamajiem (naftas produktus saturoši atkritumi, hidraulikas caurules, eļļas filtri, tehnisko šķidrumu un smērvielu iepakojuma tara, baterijas u.c.) atkritumiem.
- Sadzīves atkritumus, kas rodas meža darbu izpildes laikā, glabā atkritumu maisos, un pēc darbu izpildes nogādā tiem paredzētā vietā.
- Bīstamos atkritumus glabā atkritumu maisos un pēc darbu izpildes nogādā bīstamo atkritumu savākšanas vietās.
- Izlietotos naftas produktus absorbējošos materiālus glabā atkritumu maisos un pēc darbu izpildes nodod bīstamo atkritumu savākšanas vietās.
- Nav atļauta nekāda veida atkritumu atstāšana, aprakšana vai dedzināšana mežā vai jebkurā citā darbu izpildes vietā.

Rīcība vides piesārņojuma mazināšanai

- Par bīstamu vides piesārņojumu nekavējoties ziņo Ingka atbildīgajam darbiniekam.
- Ja izpildot darbus radies augsnes vai ūdens piesārņojums, nekavējoties organizē un veic neatliekamos pasākumus, lai novērstu piesārņojuma izplatīšanos vai iekļūšanu pazemes ūdeņos.
- Ja notikusi naftas produktu vai tehnisko šķidrumu noplūde un radušies bojājumi augsnei, veic piesārņotās augsnes sanācijas pasākumus. Bojātās augsnes virskārtu nogrābj, ievieto atkritumu maisos un nogādā bīstamo atkritumu savākšanas vietās.
- Ja notikusi naftas produktu vai tehnisko šķidrumu noplūde ūdenstecēs vai ūdenstilpēs, nekavējoties lieto absorbējošās bonas.
- Ja videi radīts bīstams piesārņojums:
 - nekavējoties organizē un veic neatliekamos pasākumus un tiek informēts Ingka atbildīgais darbinieks;
 - Ingka atbildīgais darbinieks rakstveidā informē Valsts vides dienesta Reģionālo vides pārvaldi par kaitējumu videi un sniedz pilnīgu situācijas raksturojumu;
 - savas kompetences ietvaros organizē un veic sanācijas pasākumus.

Prasības naftas produktu absorbējošo materiālu lietošanai

- Meža darbos izmantojamās tehnikas un motorinstrumentu uzpildes un ekspluatācijas laikā jānovērš vai līdz minimumam jāsamazina augsnes un ūdeņu piesārņojums ar naftas produktiem vai tehniskajiem šķidrumiem.
- Par būtisku augsnes piesārņojumu uzskata, ja naftas produktu vai tehnisko šķidrumu noplūde augsnē ir lielāka par 100 cm² uz augsnes virsmas.
- Par būtisku ūdens piesārņojumu uzskata, ja uz ūdens virsmas var novērot naftas produktiem raksturīgo krāsaino plēvi.

- Visās tehnikas vienībās, kuras iesaistītas meža darbu izpildē, jābūt vides aizsardzības (naftas produktu absorbentu) komplektam, kurā ir iekļauti:
 - naftas produktus absorbējošie paklāji;
 - naftas produktus absorbējoša bona;
 - cimdu pāris;
 - atkritumu maiss.
- Vides piesārņojuma novēršanai vai mazināšanai, izmanto vides aizsardzības komplektā iekļautos naftas produktus absorbējošos materiālus.
- Naftas produktus absorbējošo paklāju lieto:
 - visās vietās, kur novērojama naftas produktu vai tehnisko šķidrumu noplūde;
 - uzpildot degvielas tvertni, tehnikas degvielas vai eļļas bāku;
 - veicot tehnikas vai motorinstrumentu remontu, vietās kur noplūst naftas produkti vai tehniskie šķidrumi;
 - zem tehnisko šķidrumu un naftas produktu iepakojuma taras, ja no tās novērojamas noplūdes.
- Naftas produktu absorbējošo bonu lieto:
 - ar tehniku šķērsojot ūdensteces vai izpildot darbus tiešā ūdens tuvumā naftas produktus absorbējošo bonu lieto visos gadījumos, kad ūdenī var novērot naftas produktiem raksturīgo krāsaino plēvi.
 - tekošā ūdenī naftas produktus absorbējošo bonu novieto pa straumi no piesārņojuma vietas un iespējami tuvu tai. Bona (-as) izvieto tā, lai aizturētu piesārņojuma tālāku izplatīšanos.

Prasības naftas produktu uzglabāšanai un transportēšanai

- Meža darbos izmantotās tehnikas apgādei ar degvielu jāatbilst “Eiropas valstu nolīguma par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu” (ADR) prasībām.
- Bīstamo kravu pārvadājumos iesaistīto personālu apmāca un veic apmācību dokumentēšanu atbilstoši ADR nolīguma I sējuma 1.3. un 1.3.3.punktā noteiktajam.
- Visas degvielas tvertnes, kuras glabā meža darbu izpildes vietās, vai izmanto degvielas piegādei, marķē atbilstoši ADR nolīguma II sējumā noteiktajām prasībām.
- Uz degvielas tvertnēm piestiprina bīstamības zīmes un norādes par pārvadājamo vielu. Bīstamības zīmju malu izmēri ir 10 cm. Dīzeļdegvielai bīstamības zīmes ir sarkani rombi ar melnu vai baltu liesmu un ciparu „3” apakšējā stūrī, un zīme ar zivs un koka simbolu, kas brīdina par videi bīstamu vielu. Pārvadājot dīzeļdegvielu, uz tvertnes norāda tās UN1202. Ja tvertne lielāka par 450 l, bīstamības

Uzliesmojoši šķidrumi

Videi bīstamas vielas

kodu –
zīmes

UN 1202

un degvielas kodu piestiprina uz tvertnes divām pretējām pusēm.

- Meža darbu izpildes vietā uz zemes atļauts glabāt tikai metāla vidējas kravnesības konteinerus (*IBC*), kas atbilst ADR nolīguma prasībām.
- Degvielas piegādēm atļauts izmantot jebkura tipa degvielas tvertnes, kas atbilst ADR nolīgumam.
- Uz visām degvielas tvertnēm jābūt ADR apzīmējuma kodiem. Degvielas tvertņu kodā ir simbols un lielie burti Y, Z vai X, kas norāda šādas iepakšanas grupas:
 - Y – II un III iepakšanas grupa (benzīns, dīzeļdegviela);
 - Z – tikai III iepakšanas grupa (dīzeļdegviela);
 - X – I, II un III iepakšanas grupa.
- Ja degvielas piegādei uz meža darbu vietu izmanto specializētu autotransportu, tam jāatbilst *ADR* nolīguma prasībām.
- Pārvadājot pa autoceļiem vairāk par 60 l degvielas, līdz jābūt noformētiem kravas pavaddokumentiem, pavadzīmei atbilstoši ADR nolīgumam, un citiem dokumentiem atbilstoši spēkā esošiem normatīviem.
- Uz atvieglotiem ADR noteikumiem, t.i., bez speciālas autovadītāja apliecības bīstamo kravu pārvadāšanai, dīzeļdegvielu var pārvadāt ne vairāk par 1000 litriem transporta vienībā.
- Pārvadājot degviela tvertnes vai kannas, tās nostiprina atbilstoši MK noteikumiem nr.166 „Noteikumi par gabalkravu izvietojumu un nostiprināšanu autopārvadājumos”.
- Ja pārvadājot kannas vai motorinstrumentus tie atrodas vienā telpā ar pasažieriem, tos nostiprina pret brīvu pārvietošanos, izmantojot nostiprināšanas saites, sietu, pārklāju vai citas nostiprināšanas ierīces.
- Degvielas un eļļas kannām, kuras izmanto degvielas uzpildīšanai motorinstrumentos, jābūt aprīkotām ar degvielas un eļļas pārļiešanas aizsardzības snīpi vai uzpilde ir jāveic uz naftas produktus absorbējoša paklāja.
- Tehniskos šķidrumus, naftas produktus, ķīmiskas vielas un ūdeni uzglabā tiem piemērotās tvertnēs vai iepakojumos, atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Marķējumam uz tvertnes vai iepakojuma jāatbilst tajā iepildītajai vielai.
- Tehniskos šķidrumus un naftas produktus glabā atbilstošos un cieši noslēgtos iepakojumos.

Kaitējuma videi atlīdzināšana

- Meža darbu izpildītājs, kura profesionālā darbība izraisījusi kaitējumu videi vai tiešus kaitējuma draudus, sedz preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas.